

POMÁZ-CSOBÁNKAI REFORMÁTUS TÁRSEGYHÁZKÖZSÉG
(SZÉKHELY: 2013 POMÁZ, HŐSÖK TERE 1. HITOKTATÁSI
TERÜLET: PILISSZENTKERESZT, CSOBÁNKA, POMÁZ
TELEPÜLÉSEK KÖZIGAZGATÁSI HATÁRA) HITTANOKTATÁSI
HELYI TANTERVE

Preambulum

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség Pomáz, Csobánka és Pilisszentkereszt települések közigazgatási határain belül jogosult az állami általános iskolákban a kötelezően választható református felekezeti hit- és erkölcsoktatás-, valamint intézménytípustól és fenntartótól függetlenül fakultatív református hitoktatás szervezésére. A fenti településeken működő általános iskolák között kis létszámú állami általános iskolák német és szlovák nemzetiségű általános iskolák, valamint nagy létszámú állami általános iskolák, valamint alapítványi iskolák is működnek.

Pomáz, Csobánka, Pilisszentkereszt település a budapesti agglomeráció része, így a társegyházközség területén élő általános iskolás tanulók egy része más településen tanul; a környező települések általános iskolás tanulói pedig társegyházközségünk területén részesülnek az általános iskolai oktatásban.

A 2011. CXCV. törvény 35.§. bevezette az állami általános iskolákban a kötelező erkölcsoktatást. Helyette a szülők felekezeti (református) hit- és erkölcsoktatást választhatnak Pomáz, Csobánka, Pilisszentkereszt településen. A társegyházközség a kötelezően választható református hit- és erkölcsoktatás mellett fenntartja magának a jogot, hogy a más településen tanuló vagy nem állami általános iskolában tanuló gyermekek számára fakultatív református hitoktatást szervezhessen, valamint a társegyházközség területén élő, de különböző iskolákban tanulók számára a fakultatív református hitoktatás keretén belül kétéves konfirmációs felkészítést is szervezzen.

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség helyi tantervének I. része a CXCV. Tv. 35. §. értelmében erkölcsoktatás helyett választható református hit- és erkölcsoktatás órákra vonatkozó helyi tantervet tartalmazza. A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség helyi tantervének II. része a fakultatív református hitoktatásra vonatkozó helyi tantervet tartalmazza. A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség helyi tantervének III. része a fakultatív református hitoktatás keretén belüli kétéves konfirmációs felkészítés helyi tantervét tartalmazza.

I. rész

Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség (székhely: 2013 Pomáz, Hősök tere 1. hitoktatási terület: Pilisszentkereszt, Csobánka, Pomáz települések közigazgatási határa) hittanoktatási helyi tanterve a CXC. Tv. 35. §. értelmében erkölcsstan helyett választható református hit- és erkölcsstan órákra

A tantárgy órakerete: (36 oktatási hét)

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
1.	1	36	32	4
2.	1	36	34	2
3.	1	36	34	2
4.	1	36	34	2
5.	1	36	35	1
6.	1	36	35	1
7.	1	36	35	1
8.	1	36	36	0

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A 2011. CXC. törvény 35.§. bevezette az állami általános iskolákban a kötelező erkölcsstant. Helyette a szülők felekezeti hit- és erkölcsstant választhatnak
- A 2011. CXC. törvény alapján a református hit- és erkölcsstan órák az állami általános iskolák területén kerülnek megtartásra.
- A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség által szervezett református hit- és erkölcsstan órák lehetőség szerint minden évfolyam számára külön kerülnek megtartásra. A társegyházközség azonban az MRE ZS-243./2012.11.16. 5.§. alapján fenntartja magának a jogot, hogy szükség esetén eltérjen a kerettanterv eredeti beosztásától és csoportösszevonásban tanítsa a tanulókat. A csoportok összevonása két évfolyamonként történik (1-2, 3-4, 5-6, 7-8). Az összevont csoportok tanévként váltakozva tanulják az adott évfolyamok anyagát (a és b év). A hit- és erkölcsstan oktató külön hangsúlyt tesz az adott életkorok szerinti differenciálásra, mind a tanítás, mind pedig az elmélyítés és munkáltatás során.
- A hit- és erkölcsstan órák része a gyülekezeti életbe való bekapcsolódás segítése, ill. a református gyülekezetek alapfogalmainak és világának megismertetése. Ennek érdekében néhány tanév esetében az egyes tanegységek során bevonásra kerülnek a helyi gyülekezet szolgálattelvői (lelkipásztor, presbiter, ifjúsági csoport vezetője stb.).
- Ugyancsak a gyülekezeti lét megismerése érdekében, egyes tanéveknek része a tanulóknak a helyi gyülekezetben, vagy más - környékbeli- gyülekezetben történő látogatása, istentiszteleti részvétele. Ezek az ajánlott, tanórán kívüli projektekhez tartoznak.

A helyi tanterv alapját jelentő kerettantervek:

- A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv.

Megjegyzés:

- A helyi tanterv a 2011. évi CXC tv. 32. § (1) bek. d) pontja és az MRE 2007. évi 2. tv. 2. § (3) - (5) bek. alapján készült.

2. Áttekintő oldal

1. táblázat

1. évfolyam (1-2 évf. a. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	4	2	6
A teremtéstörténet	7	2	9
Történetek Jézus Krisztusról	14	0	14
Ünnepeljünk együtt!	7	0	7
Évfolyam összesen	32	4	36

2. évfolyam (1-2 évf. b. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	5	1	6
Az ósatyák története	14	1	15
Történetek Jézus Krisztusról	8	0	8
Ünnepeljünk együtt!	7	0	7
Évfolyam összesen	34	2	36

3. évfolyam (3-4 évf. a. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	4	1	5
Isten Egyiptomból új haza felé vezeti a népét	14	0	14
Történetek Jézus Krisztusról	9	0	9
Élet az apostoli korban	1	1	2
Ünnepeljünk együtt!	6	0	6
Évfolyam összesen	34	2	36

4. évfolyam (3-4 évf. b. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	6	1	7
Bírák kora	4	0	4
Egységes királyság kora	10	0	10
Történetek Jézus Krisztusról	7	0	7
Ünnepeljünk együtt!	7	1	8
Évfolyam összesen	34	2	36

5. évfolyam (5-6 évf. a. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	7	1	8
Óstörténetek	4	0	4
Ószövetségi próféták	9	0	9
Történetek Jézus Krisztusról	11	0	11
Ünnepeljünk együtt!	4	0	4
Évfolyam összesen	35	1	36

6. évfolyam (5-6 évf. b. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	6	1	7
A Tízparancsolat	14	0	14
Történetek Jézus Krisztusról	7	0	7
Az egyház története	3	0	3
Ünnepeljünk együtt!	5	0	5
Évfolyam összesen	35	1	36

7. évfolyam (7-8 évf. a. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	13	0	13
Isten hívása az Ószövetségben	2	0	2
Történetek Jézus Krisztusról	12	0	12
Élet az apostoli korban	3	0	2
Ünnepeljünk együtt!	5	1	7
Évfolyam összesen	35	1	36

8. évfolyam (7-8 évf. b. év):			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	11	0	11
Isten formáló kezében	7	0	7
Történetek Jézus Krisztusról	14	0	14
Ünnepeljünk együtt!	4	0	4
Évfolyam összesen	36	0	36

Az óraszámok tanévenkénti óraszámokat jelentenek.

2. táblázat

A tantárgy helyi tantervében a kerettanterv kiegészítésére biztosított órakeret felhasználása

1. évfolyam (1-2. évf. a. év):	Szabad órakeret:	4
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Látogatás a helyi református templomban	2
A teremtéstörténet	Látogatás a természetbe	2
	Összesen:	4

2. évfolyam (1-2. évf. b. év):	Szabad órakeret:	2
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Látogatás a helyi református templomban	1
Az ősatyák történetei	Megbocsátás, bocsánatkérés	1
	Összesen:	2

3. évfolyam: (3-4. évf. a. év)	Szabad órakeret:	2
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Mi a gyülekezeti szolgálat?	1
Élet az apostoli korban	Bevezetés az első gyülekezetek korába	1
	Összesen:	2

4. évfolyam (3-4. évf. b. év):	Szabad órakeret:	2
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Nézelődöm a világhálón	1
Ünnepeljünk együtt!	Karácsonyi kreatív óra	1
	Összesen:	2

5. évfolyam (5-6. évf. a. év):	Szabad órakeret:	1
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Tapasztalatok a református istentiszteletről	1
	Összesen:	1

6. évfolyam (5-6. évf. b. év):	Szabad órakeret:	1
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Kell-e bátorság a hithez?	1
	Összesen:	1

7. évfolyam (7-8. évf. a. év):	Szabad órakeret:	1
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ünnepeljünk együtt!	Ünnepi készülődés	1
	Összesen:	1

8. évfolyam (7-8. évf. b. év):	Szabad órakeret:	0
Tematikai egység	Téma	Óraszám
	Összesen:	0

3. Tantárgyi bevezető

A hit- és erkölcsstan tantárgy célrendszere és feladatai

A hit- és erkölcsstan tantárgy *alapvető feladata* a hitéleti nevelés. A református hit- és erkölcsstan komplex személyiségfejlesztésre törekszik, ahol a kognitív ismeretátadás mellett fontos szerepet kap az affektív és a pragmatikus nevelés is. A hitéleti nevelés szerves része a keresztyéni lét alapjaiba való bevezetés, mely fő területei a következők:

- a Biblia gyermekek számára érthető és értelmezhető történetei;
- a Biblia világába való bevezetés (keletkezése, felosztása, háttere, formái, stb.);
- a magyar református identitás fő jellegzetességei;
- a magyar református gyülekezetek világának és a református hitnek az alapelemei;
- a keresztyén egyháztörténet adott évfolyam történelméhez kapcsolódó fő eseményei, kiemelkedő személyei;
- a tanítványi lét és a kegyességi élet elemei (imádság, Szentírás használat, istentisztelet);
- élethelyzetekben, etikai kérdésekben való tájékozódás és keresztyén megoldások keresése;
- egyházi és nemzeti ünnepeink tartalma, üzenete és megélése.

Fő célja: Isten szeretetének, Jézus Krisztus tanítványi hívogatásának közvetítése a gyermekek számára (tanítvánnyá tétel), és a tanítványi lét megélésének a segítése (Jézus Krisztus missziói parancsa, Mt 28,18-20 alapján).

Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy a hit a Szentháromság Isten ajándéka az ember számára. A hit- és erkölcsstan órán hitet nem adhat sem az iskola, sem a hitoktató, viszont támogathatja és segítheti annak kialakulását és fejlődését. Iskolánk célja, hogy a hit- és erkölcsstan órák formálják a személyiséget, hitet ébresszenek és a hit megélésének pozitív és vonzó élményét adják a tanulók számára.

A fő cél kibontása többretű, a tanulói személyiség egészét figyelembe vevő célrendszer alapján történik, melynek a kognitív szint mellett része az affektív és a pragmatikus nevelés is.

KOGNITÍV CÉLOK	ÉRZELMI NEVELÉS	CSELEKEDTETÉS
Alapvető ismeretek átadása a Szentháromság Istenről, Isten és az ember szeretetkapcsolatáról	A bizalom és a szeretet tapasztalati élménye	Az Istennel való kapcsolat gyakorlati elemei (imádság, bibliaolvasás, hétköznapi élet)
Jézus Krisztus váltáságmunkájának megismertetése	Az adás és elfogadás érzelmi hátterének megtapasztalása	Az adás és elfogadás keresztyén gyakorlata és következményei
A tanítványi lét és kegyességi élet elemei (imádság, bibliaolvasás, istentisztelet)	Az elköteleződés és a felelősségvállalás élményvilága	Életkorhoz és élethelyzetekhez kapcsolódó döntések meghozatalának lehetőségei és korosztályhoz alkalmazkodó

		diakóniai tevékenység
A Szentírás kortörténeti háttere	A Szentíráshoz való pozitív érzelmi kötődés kialakítása	A Szentírás mindennapi használatának módjai
Az egyház története, jelene és szokásrendszerei	A régi korok tiszteletének élményvilága; a személyes meggyőződés felvállalásának és bátorságának a megtapasztalása	Hagyománytisztelet; Hitvallási helyzetek felismerése
Református alapfogalmak, alapelvek és a református egyházközségek alapvető sajátosságai	A közösségi lét érzelmi háttere	Az Isten népéhez való tartozás vállalása és gyakorlása
Az élhető és egészséges család modelljei	A családhoz tartozás érzelmi háttere és tudatosítása	A családi szerepek és helyzetek tudatos megélése
Keresztyén megküzdési stratégiák	A konfliktusok indulati világa	Konfliktuskezelési stratégiák
Nemzeti értékeink	Hazaszeretetre nevelés	Nemzeti értékeink, ünnepeink tisztelete, az aktív állampolgárság korosztályi szintű megélése

Alapelvek

Célkitűzésében, gondolatrendszerében a helyi tanterv kiindulópontjának tekinti:

- Isten Igéjét, a Szentírást, mint a keresztyén ember életének vezérfonalát;
- Az MRE hitvallási iratait (Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás);
- Az MRE középtávú nevelési-oktatási tervét;
- Az MRE hitéleti szokásrendszereinek gyakorlatait.

A tantárgy sajátossága, hogy szellemiségét Isten Igéje, a Szentírás határozza meg. Éppen ezért a hit- és erkölcsstannak egyszerre vannak tantárgypedagógiai (valláspedagógiai) alapelvei és a tartalmát meghatározó biblikus alapelvei.

Valláspedagógiai alapelvek:

- A tanulói komplex személyiség fejlesztése, melynek része a kognitív, érzelmi formálás és a cselekvésre buzdítás.
- A teljes személyiség aktivizálása a belső motiváció felkeltése és ébren tartása által.
- A hit- és erkölcsstan órák fontos feladata és lehetősége a tanulói személyiség formálása, hit ébresztése, valamint a hit megélésének vonzó és pozitív felmutatása.
- A tananyagok kiválasztása és annak megvalósítása során figyelembe veszi az egyes korosztályok tipikus és vélhető életkori sajátosságait és lehetséges élethelyzeteit. Ennek megfelelően nem törekszik minden bibliai történet megtanítására. Valamint lehetőséget kíván adni a tanulók és tanulócsoportok egyéni sajátosságai szerinti differenciálásra.
- Módszertanában javasolt a korosztályszerű és változatos pedagógiai módszerek és igényes taneszközök használata.
- Az aktív, cselekvő hit megélésére való buzdítás a diákok különböző élethelyzeteiben.
- Fontosnak tartjuk a keresztyén nevelés három alappillérét (keresztyén család, keresztyén gyülekezet, keresztyén iskola), de számolunk azzal a szociológiai sajátossággal, hogy a tanulók egy része nem hitben élő családban nő föl, ill. nincsenek rendszeres gyülekezeti kapcsolódásai. Ennek ellensúlyozására fontosnak tartjuk a gyülekezetről és a hitéleti szokásrendszerről alapvető ismeretek átadását, ill. azok beépülését.

Biblikus alapelvek:

- A Szentháromság Isten Jézus Krisztusban kegyelméből magához hívja a Tőle eltávolodott bűnös embert.

- A bűnös ember Isten Szentlelkének megszólítása és hit által hallhatja meg, értheti meg Isten szavát, élheti meg Isten neki adott kegyelmét.
- A Szentírás Isten Igéje és a keresztyén ember életének vezérfonala.
- Jézus Krisztus tanítványságra hívja napjaink emberét is. A tanítványi lét megélése az egész életútra érvényes és igaz.
- A tanítvány szeretetkapcsolatban él Istennel, Aki személyesen elhívta őt. Életvitelében Krisztust követi és kijelölt feladatát teljesíti a világban.
- A tanítványok közössége a keresztyén egyház, hitük együttes megélésének legfontosabb területe a gyülekezet.

Struktúra: A tanórák egymáshoz való kapcsolódása projekt jellegű, ahol a vezérfonalat a bibliai történetek adják. Ezek kibontásaként jelennek meg olyan kapcsolódó témák (etikai kérdések, élethelyzetek stb.), melyek a gyermekek életvalóságát figyelembe véve hidat jelentenek a gyermekek világa és Isten Igéje között. Bár minden évnek van fő vezérfonala, az évek belső egységei koncentrikusan épülnek fel. Az évek fő címei a következők:

ÉV	CÍM	SZIMBÓLUM
1.(1-2. évf. a. év)	Isten tenyerén	Kéz (fészket formáló)
2. (1-2. évf. b. év)	Istennel az úton	Kis kéz a nagyban
3. (3-4. évf. a. év)	A szabadító Isten szeretetében	Repülő madár
4. (3-4. évf. b. év)	Isten uralma alatt	Korona
5. (5-6. évf. a. év)	Istennel a döntéseinkben	Útjelző tábla
6. (5-6. évf. b. év)	Isten világosságában	Nap
7. (7-8. évf. a. év)	Isten vonzásában	Nyitott ajtó
8. (7-8. évf. b. év)	Isten Igéjének a tükrében	Tükör

Minden év anyagának része *6 koncentrikus kör*, mely korosztályközpontúan segíti Isten Igéjének és a tanulók életvalóságának egymásra találását.

TÉMAKÖR	AMIT TARTALMAZ
Bibliai történetek	Ószövetségi és újszövetségi bibliai történetek
Isten utat mutat a mindennapokban	Olyan témák, melyek az <i>önismeret</i> , illetve <i>etikai kérdések, élethelyzetek</i> körébe tartoznak. Ezek a témák mindig a tanévben tanult bibliai történetekhez kapcsolódnak. Így adnak kiindulópontot a közös gondolkodáshoz és segítik a gyermekek gondolkodásmódját abban, hogy megértsék: Isten Igéjének üzenete van a mindennapokra is.
Isten szól hozzánk	A hívő ember életének szerves része az írott Ige, a Szentírás olvasása. Ez a témakör a <i>Szentírás világába</i> kívánja bevezetni a tanulókat és a naponként Igeolvasásra, Isten életünkre szóló üzenetének keresésére és megértésére buzdít. A kör másik részterülete az imádságos lelkület segítése és az imádságos szemléletmód formálása.
Isten közösséget formál	Jézus Krisztus tanítványai nem légtüres térben élnek a mindennapjaikat. Kisebb és nagyobb közösségekben élnek, ahol meg kell tanulniuk az egymással való élés alapszabályait is. Az ide tartozó témák a <i>közösségépítés, közösségben való élés</i> keresztyén modelljeit kívánják felmutatni.
Református keresztyénnek lenni	A témakör <i>református gyökereinket, gyülekezeteink világát és a magyar református keresztyén identitás</i> jellegzetességeit veszi sorra. Ennek érdekében évente találkozhatunk olyan, a tanult történetekhez kapcsolódó témákkal, melyek a református gyülekezetek világába vezetnek be a gyermekeket, megismertetik a tanulókat a reformátori alapelvekkel. 5. osztálytól, az adott év világtörténelem és magyar történelem tananyagához illeszkedve egyháztörténeti személyiségekkel is találkozhatnak a tanulók, akiktől megtanulhatják, hogy mit jelent egy-egy korban keresztyénnek lenni.

Ünnepeljünk együtt!	Közös ünneplésre hív a témakör, melynek része az egyházi év ünnepeinek, kapcsolódó bibliai történetek bemutatása, valamint az ünnep szent időként való megélésére nevelés is.
---------------------	---

Mivel a koncentrikus körök nem önállóan, elkülönülve jelennek meg, hanem a bibliai történetek által nyújtott ív részeként tanítandóak, ezért a helyi tanterv készítése során a tematikai egységek is a bibliai történetek nagy egységeit foglalják magukban. Ezek részeként jelennek meg az adott bibliai történethez kapcsolható (más koncentrikus körbe tartozó) témák a tantárgyi tartalom évfolyamonkénti elemzése során. A témák felsorolásánál az érthetőség kedvéért nemcsak a téma címe, hanem az adott koncentrikus kör is megjelenik.

A tematikai egységek csoportosításai

Minden évfolyam esetében az „Ismerkedés a Bibliával és reformátussággal” c. tematikai egységhez tartoznak az évkezdő, évzáró órák, valamint azok témák, melyek az egyházismeret alapjaiba, és a református egyházközségek világába, szokásrendszerébe vezetik be a tanulókat. Ezek a témák nem mindig egymás után következnek, hanem a hit- és erkölcsstan könyvek módszertani ajánlásai, valamint a hitoktató tanévekre vonatkozó tervezése alapján illeszkednek az adott évfolyam éves tematikájába.

Hasonló ehhez az „Ünnepeljünk együtt!” tematikai egység, mely minden évben az ünnepekhez, ünnepkörökhöz kapcsolódóan kerül beillesztésre a tanév tervezésébe.

A többi tematikai egység komplex egészet alkot, melyekben a témák összetartoznak. A református hit- és erkölcsstan kerettanterv módszertani ajánlásai tartalmazhatnak ettől eltérő sorrendet vagy címekeket a témákra.

A hit- és erkölcsstan tantárgy sajátosságai miatt a kapcsolódási pontok között megjelennek nemcsak az iskolai tanórákhoz való kapcsolódási lehetőség, hanem a gyülekezeti élethez való kapcsolódás pontjai is.

NAT kompetenciákhoz, fejlesztési területekhez való kapcsolódás

A hit- és erkölcsstan tantárgy törekszik arra, hogy a Nemzeti Alaptantervben kijelölt kulcskompetenciákhoz kapcsolódjon. Ezen belül különösen kiemelt szerepet kapnak a következő fejlesztési területekhez való kapcsolódások:

- *Erkölcsei nevelés.* A hit- és erkölcsstan része az erkölcsi nevelés is. Ez abban jelenik meg, hogy a fejlesztési célok között megjelenik a tanuló erkölcsi ítélőképességének fejlesztése, valamint az egyes bibliai történetekben található erkölcsi vonatkozások, kapcsolópontokra való rámutatás is. A hit- és erkölcsstan tantárgy erkölcsi nevelésének célja keresztyén értékrend felmutatása és a tanuló bátorítása azok megismerésére és saját életébe való adaptálására.
- *Nemzeti öntudatra nevelés. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.* A hit- és erkölcsstan fejlesztési céljai között jelen van az arra való rámutatás, hogy hitünket népünk keretei között is megélhetjük, felelősséget vállalhatunk nemzetünkért, melyet imádságban hordozhatunk. Szintén a fejlesztési célok része a szabályok és törvények tiszteletére nevelés, valamint nemzeti értékeink és ünnepeink tisztelete és az aktív állampolgárság korosztályi szintű megélése.
- *Önismeret és társas kultúra fejlesztése. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.* Minden bibliai történeteknek van vonatkozása a társas kapcsolatok és az önismeret vonatkozásában. Ezek megvilágításaként a történetekhez kapcsolódóan olyan témák jelennek meg, melyek segítik a reális önismeretet és bátorítanak az önmagunkért és

másokért való felelősségvállalásra, valamint a társas kapcsolatok nyílt, őszinte, empatikus és egymást segítő megélésére.

- *Családi életre nevelés.* A bibliai történetek egy része családi élethelyzeteket tartalmaz. Ezek segítségével, valamint a tanulók életvalóságának felidézése révén cél az élhető és egészséges család modelljeinek megismertetése; a családhoz tartozás érzelmi háttérének tudatosítása és a tanulók hozzásegítése ahhoz, hogy családi szerepeit és helyzetüket tudatosan élje meg.
- *Testi és lelki egészségre nevelés.* A hit- és erkölcstan tantárgy folyamatos fejlesztési célja annak a látásmódnak a fejlesztése, hogy az egészséges ember nemcsak testben, hanem lélekben is egészséges.
- *Fenntarthatóság, környezettudatosság.* Isten az ember feladatává tette azt, hogy a teremtett világot őrizze és gondozza. A fejlesztés célja ennek a felismertetése a tanulókkal és hozzásegítésük ahhoz, hogy ezt a feladatukat korosztályi szinten betöltsék.
- *Médiatudatosságra nevelés.* Egyes témák kapcsán a megelőző ismeretek része a média által közvetített szemléletmód és ismeretek. Ezek felidézésével lehetőség adódik a tanulók médiatudatosságának segítésére.

Kapcsolódások a gyülekezeti katechézis különböző szintereihez

- A hittanórán részt vevő gyermekek számára társegyházközségünk nyári bibliatábort szervez. Ez a tábor nem a tanórai foglalkozások része, viszont a gyermekek számára a gyülekezeti életbe való szerves bekapcsolódás lehetősége.
- A református társegyházközség az év minden vasárnapján gyülekezetenként 2-3 korcsoportban gyermek-istentiszteletre hívogatja az egyházközség területén élő gyermekeket és fiatalokat. A gyermek-istentisztelet tematikája a januártól – júniusig tartó időszakra az előző év december 15-ig, júniustól – decemberig tartó időszakra május 20-ig kerül rögzítésre.
- A gyülekezet továbbá a tanulók számára csendes hétvégéket, kirándulásokat, kreatív gyermekdélutánokat.

4. Tantárgyi tartalom, az egyes tematikai egységek elemzése évfolyamonként

1. évfolyam (1-2. évf. a. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 5

Kerettanterv által betervezett óraszám: 27

Helyi sajátosságok óraszám: 4

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység	Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 3 óra +1 óra
Előzetes tudás	Iskolakezdés tapasztalatai. Iskolaérettség. Családi háttérből, korábbi (óvodából,	összefoglalás és ellenőrzés + 2 óra

		bölcsődéből) hozott tapasztalatok a reformátusságról, Bibliáról.	szabad keret
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A református alapfogalmak bevezetése, reformátussághoz való pozitív kötődés kialakítása. A református iskoláról való alapvető ismeretek átadása. Az iskolához való pozitív kötődés megalapozása, bevonódás elősegítése az iskola szokásrendszerébe (áhitatok, stb.). A Biblia fogalmának megismertetése, a Szentíráshoz való pozitív kötődés kialakítása. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten közösséget formál	Ismerjük meg egymást!	<ul style="list-style-type: none"> Ismerkedés a református gyülekezetek világával a református templomban tett látogatás során. Beszélgetések, tapasztalatok és a hitoktató bemutatása alapján a református iskola szokásainak, sajátosságainak megismerése. Gyermekbibliák, már ismert bibliai történetek által ismerkedés a Bibliával. A tanuló az órára behozhatja saját Bibliáját vagy bibliai történeteket tartalmazó könyvét. 	<i>Környezetismeret:</i> Az iskola, az iskolás gyerekek <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Gyermekbibliák, Bibliák mint szép könyvek. <i>Technika és életvitel:</i> Család, otthon, háztartás <i>Vizuális kultúra:</i> Környezetünk valós terei – a legközelebbi református templom. <i>Gyülekezeti kapcsolódás:</i> Órán megvalósítható módon, rendhagyó hittanóra keretén belül a legközelebbi református templom felkeresése.
Református keresztyénnek lenni	Reformátusok vagyunk		
Isten szól hozzánk	Ismerkedés a Bibliával (Jn 3,16)		
Isten szól hozzánk	Isten szeretetében egész évben (évváró óra)		
Szabad órakeret	Látogatás a helyi református templomban (2 óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		református, református iskola, református köszöntés, református templom, szószer, persely, lelkipásztor, gyermek-istentisztelet, Biblia, bibliai történet, gyermekbiblia.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Jn 3,16 memoriter szintű ismerete A református köszöntés ismerete. Külső jegyek alapján a református templom sajátosságainak felismerése. 	

2. Tematikai egység		A teremtéstörténet, őstörténetek	Órakeret: 6 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Élmények, ismeretek a teremtéstörténet kapcsán a családi gyökerek, gyülekezeti, köznevelési tapasztalatok alapján. Zivatarral, nagy esővel és a szivárvánnyal kapcsolatos élmények. 	+1 óra összefoglalás és ellenőrzés + 2 szabad órakeret
Örömmel és bizalommal kapcsolatos tapasztalati élmények.			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismeretek adása a bibliai teremtéstörténettel és az ember teremtésével kapcsolatban. Annak a felmutatása, hogy mindannyian Isten teremtményei vagyunk és feladatunk a teremtett világ védelme, gondozása. A családdal kapcsolatos élmények felidézése alapján annak a felmutatása és megerősítése, hogy Isten szeret bennünket. Alapvető ismeretek Noé és az özönvíz történetével kapcsolatban. A természet jeleiben Isten munkájának a felismerése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	A világ teremtése (1Móz 1-2,4)	<ul style="list-style-type: none"> Saját maga, valamint az otthoni, családi élmények felidézésével tudatosuljon benne az, hogy minden emberi lény Isten teremtménye. A környezetében ismerje fel annak a 	<i>Környezetismeret:</i> Anyagok körülöttünk, élőlények körülöttünk <i>Vizuális kultúra:</i>
Bibliai történetek – Ószövetség	Az ember teremtése (1Móz 2,4-25)		
Isten közösséget	A születésnapom.		

formál	Emberek körülöttem: otthonom és a családom	lehetőségeit, hogyan tudja gondozni, védeni és óvni a környezetét.	Képek, rajzok, festmények a világról. Saját elképzelések, alkotások (pl. rajz) a teremtésről Médiaélmények a természetről. <i>Környezetismeret:</i> Az időjárás <i>Életvitel:</i> Közlekedés esős időben.
Bibliai történetek – Ószövetség	Az Édenkert (1Móz 2,8-17; 3,1-13)	• A szivárványnak, mint Istentől adott jelnek a felismerése.	
Isten utat mutat a mindennapokban	Barátunk a környezetünk		
Bibliai történetek – Ószövetség	Noé és az özönvíz (1Móz 6,9-8,22)		
Szabad órakeret	Látogatás a természetben. (Közeli park, erdő, stb. 2 óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Teremtéstörténet, első emberpár, feladat, Édenkert, Vízőzön, szivárvány, igaz ember, Isten megvéd	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Tudja azt, hogy a teremtett világ az Isten ajándéka. • Tudja korosztályi szinten megfogalmazni azt, hogy ő Isten gyermeke és Isten szereti őt. • Noé és a vízözön történetének korosztályi szintű ismerete 	

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 11 + 3 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi ismeretek és élmények Jézus Krisztussal kapcsolatos történetekről (család, gyülekezet, egyházi köznevelési intézmény révén). • Tapasztalati élmények a következőkről: esküvő, keresztelő, félelem, éhség és jóllakottság, beszélgetés, imádság, elvesztettnek lenni. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető ismeretek adása a kapcsolódó bibliai történekről. • Az Istennel való mindennapi kapcsolat lehetőségeinek felmutatása. • Arra való rámutatás, hogy Isten minden nehéz élethelyzetben meglát, és a gyermekeivel van. • Isten iránti bizalom megalapozása. • Imádságra, nagylelkűsége és hálaadásra buzdítás. • Kötött szövegű étkezés előtti és utáni imádság megismertetése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a kánai menyegző (Jn 2,1-12)	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliaismereti fejlődés. • Alapvető kortörténeti ismeretek a kapcsolódó történetek kapcsán. • Annak a felismerése, hogy a keresztség az Isten családjába és a gyülekezet közösségébe való tartozás megerősítése. • Az Istenre való ráhagyatkozás és bizalom érzésének kialakulása és/vagy megerősítése. • Az imádság jelentőségének megismerése a hívő ember életében és az imádság 	<i>Gyülekezeti élet:</i> Keresztelő
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus megáldja a gyermekeket (Mk 10,13-16)		<i>Vizuális kultúra:</i> Médiaélmények.
Református keresztyénnek lenni	Istennel közösségben: a keresztelő		Egy keresztelő közös elképzelése vagy egy keresztelés felvételének (fényképeinek) megtekintése
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít Isten gondviseléséről (Mt 6,25-34)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a tenger lecsendesítése (Mt 8,23-27)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Isten segít legyőzni a félelmet		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: az 5000 megvendégelése (Jn 6,1-15)		
			<i>Környezetismeret:</i> Időjárás, vihar a tengeren

Isten szól hozzánk ²	Ismerkedés az imádsággal	gyakorlatának megélése. • Annak a felismerése, hogy Isten előtt minden ember értékes. • A gyermekek élethelyzeteiből adódó, megvalósítható példák találása az Isten iránti hálaadásra, imádságra és a nagylelkűségre.	Mi kerül az asztalra? (étkezés, étkezés előtti és utáni imádság) <i>Életvitel:</i> Közösségi munka, segítségnyújtás másoknak
Isten utat mutat a mindennapokban	Értékes vagyok (Bev. az elveszett bárány történetéhez)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Az elveszett bárány (Lk 15,1-7)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Jézus Krisztus, Áldás, keresztelő, keresztelőkancsó, gondviselés, imádság, csoda, nagylelkűség, értékes	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		• Az elveszett bárány példázatának korosztályi szintű ismerete • A keresztelés sákramentumának megismerése. • Az iskolában használt kötött szövegű étkezés előtti és imádság ismerete.	

4. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	Órakeret: 7 óra
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> Az ünnepekkel, ünnepléssel kapcsolatos tapasztalati élmények. Karácsonyi, húsvéti, pünkösd történetekkel kapcsolatos előzetes ismeretek. Gyülekezeti élettel kapcsolatos korábbi ismeretek, tapasztalatok. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> Arra való rámutatás, hogy karácsonykor Isten közel jött az emberhez. Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása. Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Készülődés karácsonyra	<ul style="list-style-type: none"> Részvétel az ünnepi műsorra való készülődésben (iskolai vagy gyülekezeti műsor). Bibliaismereti fejlődés. Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. 	<i>Életvitel:</i> Család, otthon, háztartás (ünnep a családban); Közösségi munka, közösségi szerepek (ajándékkészítés, ünneplés, teremdekoráció) <i>Vizuális kultúra:</i> Átélt élmények kifejezése (ünnepi tapasztalatok kreatív módon való kifejezése) Ünnepekhez kapcsolódó művészeti alkotások
Angyali üdvözlés (Lk 1,26-39)		
Angyalok hirdetik Jézus születését (Lk 2,8-20)		
Készülődés húsvétra		
Angyalok hirdetik Jézus feltámadását (Lk 24,1-12)		
Készülődés pünkösdre		
Az első gyülekezet (ApCsel 2,1-41)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karácsony, angyal, kis Jézus, szentesti istentisztelet, húsvét, pünkösd, gyülekezet.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> Tudja azt, hogy mit ünneplünk karácsonykor. „Az angyalok hirdetik Jézus születését” c. történet korosztályi szintű ismerete. Tudjon példákat mondani arra, hogy mit jelent hívő emberként karácsonyt ünnepelni. A gyermek Jézust ne „Jézuskának”, hanem kis Jézusnak, vagy gyermek Jézusnak nevezze. 	

	• Ismerje a húsvét és a pünkösöd kifejezéseket.

2. évfolyam (1-2. évf. b. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 4

Kerettanterv által betervezett óraszám: 30

Helyi sajátosságok óraszám: 2

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 5 óra + 0 óra összefoglalás és ellenőrzés + 1 szabad órakeret
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A református köszöntés ismerete. Külső jegyek alapján a református templom sajátosságainak felismerése. Korábbi élmények a református gyülekezetről. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai <ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. Az osztályközösség testvéri közösségének megerősítése közösségépítő játékok segítségével. Alapvető ismeretek közvetítése a Szentírás világáról. Az „egyedül a Szentírás” reformátori alapelv értelmének megismertetése. A Szentíráshoz való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. A református templom alapvető berendezési tárgyainak ismerete. Alapvető ismeretek a református énekeskönyvről a már tanult énekek segítségével. A keresztyén gyülekezeti szolgálat fogalmának és jelentőségének megismertetése egy közös gyülekezeti szolgálat révén. A közösséghez (református egyházközséghez) való tartozás pozitív élményének megerősítése. Alapismeretek adása az MRE szeretetszolgálatáról. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten utat mutat a mindennapokban	Testvéri közösségben vagyok (Közösségépítő játékok)	<ul style="list-style-type: none"> Pozitív érzelmi kötődés kialakulása a Szentíráshoz, mint a hívő ember életének vezérfonalához. 	<i>Életvitel:</i> Közösségi szerepek (a lelkipásztor szerepe a közösségben) <i>Gyülekezeti élet:</i> Családi, egyéni gyülekezeti élmények A helyi gyülekezet szeretetszolgálatára
Református keresztyénnek lenni 1	Úton a templomba (A templombelső)	<ul style="list-style-type: none"> A Szentírás világa iránti érdeklődés felébredése. 	
Szabad órakeret	Úton a templomba - templomlátogatás	<ul style="list-style-type: none"> A református egyházközséghez való tartozás iránti vágy ébredése. 	
Isten szól hozzánk	Ismerjük meg a Biblia világát!	<ul style="list-style-type: none"> A tanuló ismeri a református templom legfontosabb berendezési tárgyait és tisztában van a közvetkező fogalmakkal: istentisztelet, lelkipásztor. 	
Református keresztyénnek lenni	A Szentírást követve (Jósiás reformja)	<ul style="list-style-type: none"> A református énekeskönyv megismerése és az éneklés révén pozitív érzelmi kötődés kialakulása. 	
Isten utat mutat a mindennapokban	Isten útján járok egész évben (évváró óra)	<ul style="list-style-type: none"> Példák keresése arra hogyan végezhet a tanuló korosztályához illő diakóniai tevékenységet. 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Szentírás, tekercs, a Biblia eredeti nyelvei, gyülekezeti szolgálat, diakónia, Magyarországi Református Egyház	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén		<ul style="list-style-type: none"> A református templomhoz kapcsolódó fogalmak közül ismerje a 	

(min. követelmény)	következők jelentését: harag, szószék, Úr asztala, persely, orgona, istentisztelet, gyermek-istentisztelet, lelkipásztor.
---------------------------	---

2. Tematikai egység		Az ósatyák történetei	Órakeret: 12 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Médiából, korábbi élményeiből ismeretek a témakörhöz kapcsolódó bibliai történetekről. Tapasztalati élmények a következőkről: veszekedés, testvérkapcsolat, bocsánatkérés, megbocsátás, harag, csalódás, irigység. 	+ 2 óra összefoglalás és ellenőrzés + 1 szabad órakeret
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p> <ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek megismertetése. A következő érzelmek tudatosítása: irigység, harag, csalódás. Ezekre pozitív megoldás keresése. Isten hívogató szavának közvetítése és annak a tudatosítás, hogy Isten útján minden korban és minden életkorban lehet járni. A gyermekek életében lévő tipikus konfliktushelyzetek felidézése és ezekre keresztyén megoldási, megküzdési stratégiák felmutatása. Arra való rámutatás, hogy a gyermek Isten ajándéka. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Ábrahám elhívása (1Móz 12,1-9; 15,1-5)	<ul style="list-style-type: none"> A tematikai egység kapcsolódó bibliai történeteinek megismerése. Annak a felismerése, hogy a konfliktushelyzetek mögött érzelmek vannak, melyeket lehet és kell is kezelni. Keresztyén válaszok találása következő élethelyzetekben: testvérek közötti vita, irigység, harag, féltékenység. Ezekhez a korosztályi szintű példák keresése. A bocsánatkérés helyzeteinek felismerése és a bocsánatkérés gyakorlása szituációs játékok révén. A megbocsátás helyzeteinek felismerése és a megbocsátás gyakorlása szituációs játékok révén. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Szóbeli és írásbeli szövegek értelmezése (szituációs játékok által).</p> <p><i>Környezetismeret:</i> Az iskolás gyerek (konfliktushelyzetek az iskolában)</p> <p>Tájékozódás az iskolában és a környékén (térképek alapjához kapcsolódóan térképen megnézni az ósatyák vándorútját)</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Képzőművészet, valós és képzelet látványok (rajzok, képek, elképzelések a történetek kapcsán)</p> <p><i>Életvitel, technika:</i> Család, otthon, háztartás (konfliktushelyzetek otthon) Tárgyi kultúra, technológiák (képlékeny anyagok alakítása, kreatív munkálkodás)</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Ábrahám és Lót elváltak egymástól (1Móz 13,1-18)		
Isten közösséget formál	Keressük a békés megoldást! (Ábrahám és Lót elváltak egymástól)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Ábrahám fiút kap Istentől (1Móz 18,1-15; 21,1-8)		
Bibliai történetek – Ószövetség	A szolga útja (Izsák feleséget kap 1Móz 24)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Ézsau és Jákób története (1Móz 25,19-34; 1Móz 27,1-33)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Ézsau és Jákób kibékülése (1Móz 32-33)		
szabad órakeret	Megbocsátás, bocsánatkérés		
Bibliai történetek – Ószövetség	József, az álomlátó (1Móz 37,1-11)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Úton Egyiptomba: József a fogságban (1Móz 37,12-36; 39-40)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: irigység, harag, csalódás (Ézsau és Jákób, József és testvérei)		
Bibliai történetek – Ószövetség ²	A börtönből a fáraó trónjái: Isten		

	megszabadítja Józsefet (1Móz 41-45)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Hogyan bocsáthatok meg másoknak? (József és testvérei)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ósatya, Ábrahám, Jákób, Izsák, József, álom, testvérvizsoly, harag, csalódás, irigység, fáraó, bocsánatkérés, megbocsátás		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • A következő történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Ábrahám elhívása ◦ Isten megszabadítja Józsefet. • Korosztálynak megfelelő módon mutassa be a következő személyeket: Ézsau, Jákób • Tudjon példát mondani az Isten szerinti megbocsátásra, kibékülésre, Isten útján való járásra. 		

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 6 óra + 2 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> • Az 1. évfolyamon tanult bibliai történetek Jézus Krisztusról. • Imádság fogalmának ismerete, étkezés előtti és utáni kötött szövegű imádság. • Saját élmények és tapasztalatok a betegségről, gyógyulásról, segítségkérésről, segítségadásról és a halálról. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • A tematikai egységhez tartozó bibliai történetek megismertetése. • Az Úri imádság memoriter szintű és tartalmi megismertetése, az imádság egyes részeinek jelentésével együtt. • Az imádsághoz kapcsolódó pozitív attitűd kialakítása/megerősítése. • A kérő imádság fogalmának megismerése, saját szavakkal való megfogalmazáshoz való hozzásegítés. • Arra való rámutatás, hogy Istentől jön a gyógyulás az életünkben. • Arra való rámutatás, hogy Jézus Krisztus a halál felett is Úr. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanítvánnyá hív (Péter elhívása, Lk 5,1-11; 6,12-16)	<ul style="list-style-type: none"> • Az Úri imádság memoriter szintű ismerete. • Az Úri imádság elmondása legalább minden, a témakörhöz kapcsolódó hittanórán. • A kapcsolódó bibliai történetek megismerése. • Jézus Krisztus hatalmának felismerése a betegség és a halál fölött. • A tanuló tudja a saját szavaival megfogalmazni azt, hogy mi mindent kér imádságban Jézustól. A konkrét, tárgyi kéréseken túli kérések is jelenjenek meg az imádságban. • Keressen életszerű példákat a cselekvő szeretetre, ill. ennek vigye be ezeket a mindennapi gyakorlatába. 	<i>Vizuális kultúra:</i> Médiaélmények (imádság, betegség, stb.) <i>Életvitel:</i> Tárgyi kultúra, kreatív kifejezőmód
Isten szól hozzánk	Jézus imádkozni tanít: az Úri imádság		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: Bartimeus meggyógyítása (Mk 10,46-52)		
Isten szól hozzánk	Imádkozzunk! A kérő imádság		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a naini ifjú feltámasztása (Lk 7,11-17)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Az irgalmas samaritanus (Lk 10,25-37)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	tanítvány, Úri imádság, kérő imádság, gyógyítás, Bartimeus, naini ifjú, csoda, feltámasztás, irgalom, példázat, samaritanus		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén	<ul style="list-style-type: none"> • A következő történetek korosztályi szintű ismerete: 		

gén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Péter elhívása ○ Az irgalmas samaritanus példázata ● Az Úri imádság és a Lk 10,27 memoriter szintű ismerete ● Tudjon példákat mondani a cselekvő szeretetre és az Isten útján való járásra
-------------------------------	---

4. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	Órakeret: 7 óra
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> ● Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. 1. évfolyamon tanult bibliai történetek az ünnepekhez. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> ● Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása. ● Arra való rámutatás, hogyan lehet Istennel ünnepelni. ● Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Készülődés a karácsonyra	<ul style="list-style-type: none"> ● Részvétel az ünnepi műsorra való készülődésben (iskolai vagy gyülekezeti műsor). ● Bibliaismereti fejlődés. ● Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. 	<i>Környezetismeret:</i> A hétköznapok, hétvégék és az ünnepnapok. Egyházi ünnepeink és az évszakok. (Ünnepes és ünneptelen félév.); A fő világtájak megnevezése, elhelyezése. (pl. Napkeleti bölcsék hazája); Táplálkozás (Ünnepi ételek.)
Mária és József útja Betlehembe (Lk 2,1-7)		
A napkeleti bölcsék útja (Mt 2,1-12)		
Készülődés a húsvétra		
Jézus útja a kereszttel (Lk 23,26-49)		
Az emmausi tanítványok útja (Lk 24,13-35)		
Az etióp főember útja (ApCsel 8,26-40)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	advent, karácsony, napkeleti bölcsék, kereszt, emmausi tanítványok, pünkösd, etióp főember	<i>Ének-zene:</i> A hangszínhallás és a többszólamú hallás fejlesztése. (Gyermekkórus)
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> ● Tudja mit ünneplünk húsvétkor és ismerje a húsvéti történetet. 	<i>Vizuális kultúra:</i> Médiaélmények felidézése, megjelenítése vizuálisan (bábkészítés, szerepjáték), megfelelő hanghatásokkal. Pl. Karácsonyi betlehemes, Passiótörténet. <i>Életvitel:</i> Élet a családban hétköznapok és ünnepnapokon.

3. évfolyam (3-4. évf. a. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 5

Kerettanterv által betervezett óraszám: 29

Helyi sajátosságok óraszám: 2

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 4 óra + 1 szabad óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A 2. évfolyamon tanultak. Korábbi élmények a református gyülekezetről. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. A gyülekezeti szolgálat fogalmának tisztázása és gyülekezetekben való feladatvállalásra nevelés. Arra való rámutatás, hogy a Biblia Isten Igéje, ami az ember számára üzenetet hordoz. Az „egyedül Krisztus” reformátori alapelv lényegének megismertetése, arra való rámutatás, hogy Krisztus az egyetlen út Istenhez. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Református keresztyénnek lenni	Gyökereink: családi példák, példaképek (bevezető óra)	<ul style="list-style-type: none"> A tanuló tudja saját szavaival megfogalmazni a gyülekezet fogalmának jelentését. Keresse meg a családjában a református egyházközségbe tartozó családtagokat. Tudjon a saját szavaival példákat mondani arra, hogy mit jelent feladatot vállalni a gyülekezetben. Lehetőség szerint egy projekt keretén belül vállaljon saját anyaggyülekezetében egy szolgálatot a gyermek-istentiszteleten, ennek hiányában az egyházközség más területén vagy a hittanórán (legalább néhány hét – 1 hónap időtartamra.) Tudja azt, hogy a Biblia több mint egy könyv: Isten Igéje az ember számára. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szaknyelv használata, kommunikáció.</p> <p><i>Életvitel:</i> Önismeret (Magyar Református vagyok) A világban elfoglalt helyem . Az ember feladata a világban – “örizd és műveld” – hogyan éljünk a természet adta nyersanyagokkal.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> Emberi életszakaszok, azok jellemzői és feladatai az iskolában, a gyülekezetben és otthonainkban.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Személyes emlékből (régii családi fotók), azok vizuális megjelenítése különböző technikákkal (pl. kollázs, vegyes technika, makett, stb.)</p>
Isten szól hozzánk	A Bibliából Isten szól hozzánk		
Szabad órakeret	Mi a gyülekezeti szolgálat?		
Református keresztyénnek lenni	Szolgálunk a gyülekezetben		
Isten utat mutat a mindennapokban	Élet a szabadító Istennel (évváró óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		egyházközség, szolgálat, egyházmegye, egyedül Krisztus	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Egy szabadon választott (korábban tanult) bibliai történet vagy aranymondás üzenetét tudja a saját szavaival megfogalmazni. 	

2. Tematikai egység		Isten Egyiptomból új hazafelé vezeti a népét	Órakeret: 12 óra + 2 óra összefoglalás
---------------------	--	--	---

Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. • Tapasztalati élmények a következőkről: szabadítás, véték, büntetés, büntetés elkerülése, bátorság, hálaadás, bizalom, biztonság. 	és ellenőrzés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai <ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek megismertetése. • A következő érzelmek tudatosítása és megerősítése: bátorság, bizalom. • A gyermekek életében lévő tipikus konfliktushelyzetek felidézése és ezekre keresztyén megoldási, megküzdési stratégiák felmutatása. • Arra való rámutatás, hogy Istennel a rossz cselekvése után is van megoldás. • Annak a tudatosítása, hogy a tetteinknek következménye van, amiért a felelősséget vállalnunk kell. • Arra való rámutatás, hogy mit jelent Isten szabadítása egy-egy konkrét élethelyzetben. • A Tízparancsolatnak, mint Isten életünkre szóló útmutatásának a bemutatása és a Tízparancsolat iránti pozitív érzelmek ébresztése. • A hálaadó imádság fogalmának tisztázása. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Isten utat mutat a mindennapokban	Mít jelent a szabadítás? (játékos, beszélgetős óra arról, hogy mit jelent a korosztály számára a szabadítás)	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló alapvonalaiban ismerje a témakörhöz tartozó bibliai történeteket. 	<i>Környezetismeret:</i> Rész-egész viszony, távolságbecslés (akár a pusztai vándorlás kapcsán.)
Bibliai történetek – Ószövetség	Mózes születése (1Móz 47,1-12; 2Móz 1,1-2,10)	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen egyértelmű a számára az, hogy minden tettnek van következménye. 	Térkép a lakóhelyről (a templom elhelyezkedése).
Bibliai történetek – Ószövetség	Mózes vétke és menekülése (2Móz 2,11-25)	<ul style="list-style-type: none"> • Saját szavaival tudjon példákat mondani arra, hogy mit jelenthet Isten szabadítása. 	<i>Vizuális kultúra:</i> Valós és/vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának és történéseinek képes,
Isten utat mutat a mindennapokban	Tettek és következmények	<ul style="list-style-type: none"> • Saját szavaival fogalmazza meg, hogy miért adta Isten a Tízparancsolatot. 	szöveges rögzítése (pl. útinapló, térkép, képregény, forgatókönyv, útifilm)
Bibliai történetek – Ószövetség	Mózes találkozása Istennel (2Móz 3,1-15)	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon saját szavaival egy hálaadó imádságot megfogalmazni. 	érdekében.
Bibliai történetek – Ószövetség	Isten megszabadítja népét (2Móz 4-5; 7,1-12,33)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Kivonulás Egyiptomból (2Móz 13,34-42; 13,17-14,29)		
Isten szól hozzánk	Imádkozzunk! A hálaadó imádság		
Bibliai történetek – Ószövetség	Úton az ígéret földje felé: a pusztai vándorlás (2Móz 15,22-27; 16,1-17,7)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: bizalom (úton az ígéret földje felé)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Isten szövetséget köt népével: a Tízparancsolat (2Móz 19,1-20,17)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Isten hazát készít népének: a képek Kánaánban (5Móz 31,1-8; Józs 1,1-2,22)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		bűn, szabadítás, szabály, Tízparancsolat, szövetség, haza, Mózes, Kánaán, hálaadó imádság, következmény	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A következő történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Izrael szabadulása Egyiptomból • Egy kötött szövegű reggeli és esti imádság ismerete • A Tízparancsolat rövidített változatának memoriter szintű ismerete • A 2Móz 15,2 memoriter szintű ismerete • Mózes személyének korosztályi szintű ismerete 	

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 7 óra + 2 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás			
<ul style="list-style-type: none"> A 2. évfolyamon tanult bibliai történetek Jézus Krisztusról. A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. Tapasztalati élmények a következőkről: veszteség, halál, együttműködés, mozgássérült, érték, büntudat, kisebbségi érzés, közösség, szegény, nagyképűség. 			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek és azok alapvető kortörténeti háttérének megismertetése. Pozitív és segítő attitűd kialakulásának segítése a sérült, beteg emberek iránt. Empátiára nevelés. Annak a tudatosítása és megerősítése, hogy Isten számára értékesek vagyunk és Ő tanítványául hív. Arra való rámutatás, hogy Jézus Krisztusnak hatalma van és Ő Úr a halálon és a betegségen is. Alázat fogalmának tisztázása és az alázatos attitűd kialakulásának segítése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus megment: a kapernaumi béna meggyógyítása (Mk 2,1-12)	<ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismeretek a témakörhöz kapcsolódó bibliai történetekről és kortörténeti háttérükről. Tudja a saját szavaival megfogalmazni a következőket (tudjon példát is mondani rájuk): <ul style="list-style-type: none"> Mit jelent empatikusnak és segítőkésznek lenni egy sérült, beteg emberrel? Mit jelent értékesnek lenni Isten szemében Jézus Krisztusnak hatalma van. Jézus minden embert meglát és tanítványául hív. Mit jelent Jézus Krisztus tanítványának lenni? Milyen magatartást vár el Isten a tanítványaitól? Alázat. Az adott bibliai történetekhez tartozó érzelmek tudatosulása és azokra életszerű példák találása. 	<p><i>Környezetismeret:</i> Egészség-betegség. Fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek elfogadása, segítése (felebarát szerepe).</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A környezetünkben észlelhető változások, folyamatok, csodák, gyógyulások azonosítása, vizuális megfigyelése, értelmezése, információk rögzítése szöveg és kép segítségével. (fotó, film, egyszerű animáció, rajz, stb.)</p>
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus megment: Jairus lányának feltámasztása (Lk 8,40-56)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus megment: Zákeus története (Lk 19,1-10)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Ami miatt értékes vagyok (Zákeus története)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít, arról hogyan viselkedjünk másokkal (Mt 7,12; 25,31-46)		
Bibliai történetek – Újszövetség	A farizeus és vámszedő (Lk 18,9-14)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: szegény (A farizeus és a vámszedő)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		béna, halál, feltámasztás, értékes, aranyszabály, tanítvány, farizeus, vámszedő, fügefafa, alázat	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> A következő történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> A kapernaumi béna meggyógyítása Péter megtagadja Jézust A Mt 7,12 memoriter szintű ismerete A következő személyek korosztályi szintű ismerete: Péter, Zákeus 	

4. Tematikai egység		Élet az apostoli korban (Apostolok cselekedetei, levelek)	Órakeret: 1 óra + 1 szabad órakeret
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Előzetes ismeretek a témakörhöz tartozó történetekről. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakör bibliai történeteinek ismertetése. Bevezetés az első gyülekezetek korába. Megtérés fogalmának tisztázása, Isten megtérésre hívogatásának pozitív hangvételű közvetítése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Szabad órakeret	Bevezetés az első gyülekezetek korába	<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek 	<i>Vizuális kultúra:</i> Egy valós, vagy

	(korábbi ismeretek felidézése, bevezetés)	alapvető ismerete. • Saját szavaival tudjon beszélni a következőkről: ○ Megtérés ○ Első gyülekezetek kora	képzletbeli jelenség számára plakát, szórólap tervezése, figyelemfelkeltése céljából.
Bibliai történetek – Újszövetség	A filippi börtönőr megtérése (ApCsel 16,11-40)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Megtérés, apostoli kor, Pál apostol, Filippi, missziói út	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		• Saját szavaival tudja elmondani a filippi börtönőr megtérésének történetét. • Ének	

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	Órakeret: 5 óra + 1 óra összefoglalás
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. • korábbi évfolyamon tanult bibliai ünnepi történetek. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. • Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása, az Istennel való ünneplés lehetőségeire való rámutatás. • Arra való rámutatás, hogy Jézus Krisztus megbocsát nekünk, ha megbánjuk a vétkeinket. • Annak a tudatosítása, hogy Jézus Krisztus az Isten által megígért Szabadító. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Jézus útkészítője: Keresztelő János (Lk 1,5-25. 57-66)	<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek ismerete. • Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. • Tudja saját szavaival megfogalmazni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jézus Krisztus a szabadító ○ Jézus Krisztus feltámadt ○ Pünkösd 	<i>Ének-zene:</i> Ünnepi énekek.
A beteljesedett ígért: Simeon és Anna találkozása Jézussal (Lk 2,21-40)		<i>Környezetismeret:</i> Az ünnepek jelentősége – mire emlékezünk keresztyén ünnepeinken? Milyen helyi gyülekezeti hagyományokról tudunk?
Péter megtagadja Jézust (Mk 14,26-31; 14,66-72)		
Péter találkozása a feltámadt Jézussal (Jn 21,15-19)		
Péter és János az Ékes kapuban gyógyít (ApCsel 3,1-10)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	advent, útkészítő, Keresztelő János, Szabadító, Simeon és Anna, tagadás, Pünkösd, Péter és János	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • Keresztelő János személyének korosztályi szintű ismerete. • Tudja azt, hogy mit ünneplünk pünkösdkor. 	

4. évfolyam (3-4. évf. b. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 4

Kerettanterv által betervezett óraszám: 30

Helyi sajátosságok óraszám: 2

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 6 óra + 1 szabad órakeret
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi évfolyamon tanultak a témáról. Élmények a református gyülekezetről. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. Az adott település/megye (egyházmegye) református gyökereinek feltérképezése, honismereti, helytörténeti példák megismerése. Gyülekezeti szolgálattelvők megismerése és szolgálati lehetőségek iránti érdeklődés felkeltése. A református ének-zenei ismeret gyarapítása. Tájékozódás és etikus viselkedés segítése a világhálón. A Biblia eredeti nyelveinek érdekes bemutatása, arra való rámutatás, hogy Isten minden népet a saját nyelvén is meg akar szólítani. (Bibliafordítások) Az Isten dicsőségére való élés fogalmának és lehetőségeinek megismertetése, bátorítás a tanulók által megélhető formák keresésére. Az „Egyedül Istené a dicsőség” reformátori alapelv és tartalmának megismertetése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Református keresztyénnek lenni	Szolgálattelvők Isten uralma alatt	<ul style="list-style-type: none"> Tudjon példát mondani a településen, megyében (egyházmegyében) található református történeti emlékre vagy református ősre. A következő fogalmakat képes a saját szavaival értelmezni és példákat tud rá mondani: <ul style="list-style-type: none"> szolgálattelvő, példakép, mit jelent Isten dicsőségére élni, etikus viselkedésmód az Interneten. Tudja azt, hogy a Biblia eredeti nyelvei a héber és a görög. Tudja, hogy ki fordította le először magyarra az egész Szentírást eredeti nyelvből. 	<p><i>Környezetismeret:</i> Kommunikáció, metakommunikáció, együttélés. (Magatartásformák, példák a helytelen és helyes viselkedésre. Együttélés a családban. Baráti kapcsolatok, iskolai közösségek.)</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Médiahasználat és érzelmi hatásai</p>
Református keresztyénnek lenni	Gyökereink: Honismereti, helytörténeti példák		
Református keresztyénnek lenni	Egyedül Istené a dicsőség! (István intelmei, Szenczi Molnár Albert, Károli Gáspár)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Nézelődöm a világhálón		
Szabad órakeret	Nézelődöm a világhálón (1 óra)		
Isten szól hozzánk	Isten Igéje minden népet megszólít. Bibliafordítások		
Isten szól hozzánk	Isten uralma alatt élek (évváró óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		példakép, szolgálattelvő, egyházközség, szolgálat, egyházmegye, bibliafordítások, Szenczi Molnár Albert, Károli Gáspár, Soli Deo Gloria (Egyedül Istené a dicsőség)	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Károli Gáspár személyének és munkásságának korosztályszintű ismerete. 	

2. Tematikai egység		Bírák kora	Órakeret: 3 óra + 1 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Tapasztalati élmények 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek és azok alapszintű kortörténeti háttérének megismertetése. Arra való rámutatás, hogy Isten betartja ígéreteit. Az ígéret beteljesítése, hogy hazát adott népének. A témakörhöz tartozó bírák történeteinek keresztül bemutatni Isten emberek cselekedetein át megnyilvánuló szabadítását. 			

<ul style="list-style-type: none"> Bibliai személyek életpéldáján át rámutatni Isten egyéni életekben megnyilvánuló szabadítására. Ezeken keresztül erősíteni a nehéz élethelyzetekben megnyilvánuló Istenbe vetett bizalmat. Isten uralma alatt való élés lehetőségeinek a bemutatása és ennek vonzó életpéldává tétele. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Isten népe hazát kap: a honfoglalás (Józs 3; 6)	<ul style="list-style-type: none"> A tanuló ismeri és a saját szavaival meg tudja fogalmazni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> honfoglalás, bíra. A tanultak alapján tudjon példákat mondani arra, hogy mit jelent Isten uralma alatt élni. Annak a felismerése, hogy Isten jelen van az ember életében. 	<p><i>Környezetismeret:</i> Kommunikáció, metakommunikáció.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A karakterábrázolás filmes eszközeinek megismerése: a pozitív (Gedeon) és negatív hősök megjelenítésének technikai, az életkornak megfelelő médiaszövegeken keresztül.</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Gedeon története (Bír 6-7)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Sámuel elhívása (1Sám 3,1-21)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		honfoglalás, haza, bíra, Gedeon, Ruth, Sámuel, próféta, elhívás	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> A Bír 8,23 és 1Sám 16,7b memoriter szintű ismerete. 	

3. Tematikai egység		Egységes királyság kora	Órakeret: 8 óra + 2 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Tapasztalati élmények 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttér megismertetése. Tapasztalati élmények tudatosítása a következő területeken: barátság, hatalom és hatalmaskodás, irgalmasság, felelősségvállalás, igazságosság, bölcsesség. A barátság érzelmi világának feltérképezése és a társas kapcsolatok helyes kezelésére, a társas kapcsolatokban való konfliktusok megoldására való nevelés. Kritikai érzék fejlesztése és erkölcsi ítélőképesség fejlesztése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Saul királysága (1Sám 8,1-10,8)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> megismeri a témakörhöz kapcsolódó bibliai történeteket és alapvető kortörténeti háttérüket. Képes a saját szavaival megfogalmazni és példákat mondani a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> a király feladata, barátság, igazságosság, felelősség, bölcsesség, hatalmaskodás. Felelősséget vállal a rá bízott feladat elvégzéséért. 	<p><i>Életvitel:</i> A közösségért végzett munka a királyok korában és a mi korunkban (család, gyülekezet, iskola).</p> <p><i>Környezetismeret:</i> Életközösség (Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben.)</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Dávid királlyá választása (1Sám 16)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Dávid és Góliát (1Sám 17,26-58)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Saul és Dávid (1Sám 18,6-14; 19,1-10)		
Isten közösséget formál	Barátom van (Dávid és Jonatán, 1Sám 20)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Hogyan élek a hatalmammal? (Dávid megkíméli Saul életét, 1Sám 26)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Salamon bölcsessége (1Kir 3, 5-15)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Kiért, miért vagyok felelős? (Salamon bölcsességet kér Istentől, 1Kir 3,5-		

	15)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Király, barátság, királyság kora, hatalom, Dávid menekülése, bölcsesség, igazságosság, ítélet	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • A következő bibliai történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> • Dávid és Góliát, • Salamon bölcsességet kér. • A következő személyek korosztályi szintű ismerete: Saul, Dávid, Salamon 	

4. Tematikai egység	Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 6 óra + 1 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. • Tapasztalati élmények a következőkről: halál, gyülekezeti szokások, közösség, személyválogatás, másokért való imádság. 	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai
<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek és azok alapvető kortörténeti háttérének megismertetése. • Az adakozás, közösség, alázat tapasztalati háttérének tudatosítása. • A példázatok fogalmának tisztázása, a témakörhöz tartozó példázatok jelentésének közvetítése a tanulók számára érthető módon. • Adakozásra, hálaáldozatra nevelés. • Alázatosságra nevelés. • Közbenjáró imádság fogalmának tisztázása és a közbenjáró imádság gyakorlatának megismertetése. • Isten hívogató szavának közvetítése a tanuló számára.

Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: Lázár feltámasztása (Jn 11,1-44)	<i>Környezetismeret:</i> Az emberi kommunikáció: beszéd, testbeszéd. Magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben a Jézusi mérce szerint. <i>Vizuális kultúra:</i> Az online közösségekben való viselkedési szabályok, kommunikációs szokások, és ezek szerepének megismerésére.
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: Az özvegyasszony két fillére (Mk 12,41-44; Mt 6,1-4)	
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: A mustármag példázata (Mt 13,31-32)	
Isten közösséget formál	Közösségben élek (Bevezető óra a következő két témához)	
Isten közösséget formál	Elsőnek vagy utolsó lenni: A Zebedeus fiak kérése (Mk 10,35-45)	
Isten szól hozzánk	Imádkozzunk! A közbenjáró ima (Péter szabadulása a börtönből, ApCsel 12,6-19)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adakozás, alázat, példázat, hálaadás, közbenjárás, Isten hívogatása, gyógyítás.	

A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • A mustármag példázatának korosztályi szintű ismerete. • Mt 11,28 memoriter szintű ismerte. • Kötött szövegű temploma bemenetelkor és kijövetelkor mondott imádság memoriter szintű ismerte.
--	---

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	Órakeret: 7 óra + 1 szabad órakeret
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos korábbi élmények, tapasztalatok. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. • Virágvasárnap és áldozócsütörtök fogalmának, és az ünnephez kapcsolódó történetek megismertetése. • Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása, az Istennel való ünneplés lehetőségeire való rámutatás. • Arra való rámutatás, hogy a szavaink az indulatainkból fakadnak. • Önismeretre, önfegyelemre való nevelés az indulatokban és a szavak terén. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Készülődés a karácsonyra	<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek ismerete. • Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. • A tanuló példákat tud mondani és meg tudja fogalmazni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ○ indulat, hamis tanúság, mennybemenetel, önfegyelem a szavak terén. 	<i>Életvitel:</i> A közösségi tér együttes kialakítása (iskolai- és gyülekezeti terem dekorációja), a közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása. <i>Vizuális kultúra:</i> Tárgyalkotás, tárgytervezés, díszítés, csomagolás – készülődés az ünnepre.
Szabad órakeret: karácsonyi kreatív óra (1)		
József adventje (Mt 1,18-25)		
Menekülés Egyiptomba (Mt 2,13-15)		
Jézus bevonul Jeruzsálembe (Mt 21,1-11)		
Készülődés a húsvétra		
Jézus a zsidók királya. Jézus vagy Barabás? (Mt 27,15-26)		
Jézus mennybemenetele és eljövendő királysága (ApCsel 1,4-14)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Advent, karácsony, virágvasárnap, húsvét, mennybemenetel ünnepe, pünkösd, Jézus pere, Jeruzsálem, Pilátus.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja azt, hogy mit ünneplünk virágvasárnapon és áldozócsütörtökön, ismerje az ide tartozó történeteket. 	

5. évfolyam (5-6. évf. a. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 5

Kerettanterv által betervezett óraszám: 30

Helyi sajátosságok óraszám: 1

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység	Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 7 óra + 0 óra összefoglalás és számonkérés + 1 szabad órakeret
Előzetes tudás		
<ul style="list-style-type: none"> • A korábbi évfolyamon tanultak. • Korábbi élmények a református gyülekezetről. • Tapasztalati élmények a döntésről, Himnuszról. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. • A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. 		

<ul style="list-style-type: none"> • Fogalmi tisztázások: messiás, misszió, missziói utak • Bevezetés az első keresztyén gyülekezetek világába • Az „egyedül hit által” reformátori alapelv jelentésének tisztázása. • A következő személyek bemutatása: Pál apostol, Lídia, Luther Márton • Arra való rámutatás, hogy Isten embereken keresztül is cselekszik. Az Isten akarata szerinti cselekvő életre nevelés. • A református istentisztelet sajátosságainak bemutatása, motiválás az istentiszteletek látogatására. • A Himnusznak, mint nemzeti imádságunknak az értelmezése, népünkért való imádságra, hazafiságra nevelés. • Isten döntéshelyzetekben való útmutatásának keresésére buzdítás. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten szól hozzánk I	Isten Igéje utat mutat a döntéseinkben (bevezető óra)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a tematikai egységhez tartozó bibliai történeteket. • Segítséggel megkeresi a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket. • Képes értelmezni és a saját szavaival megfogalmazni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ○ Messiás, első gyülekezet, missziói utak, pogányok apostola, Luther Márton, Lídia, döntéshelyzet • Röviden be tudja mutatni Pál apostol missziói útjait. • Az adott kort ábrázoló térkép segítségével felismeri Pál missziói útjának egyes állomásait. • Ismeri a reformátori alapelv fogalmát és az „egyedül a hit által” alapelvet. • Példákat tud mondani a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hogyan cselekedhet Isten általunk? ○ Miért fontos részt venni az istentiszteleten? ○ Mit jelent Isten segítségét hívni egy döntéshelyzetben? • A Himnuszt, mint a magyar népünk nemzeti imádságát is érti, imádkozik hazájáért. A Himnuszt közös elemzése során megkeresi azok a pontokat, melyek az imádság jelleget mutatják. • Döntéshelyzetekről szóló szituációs játékok segítségével keresi azokat az Isten Igéje szerinti utakat a megoldásra. • Korábbi tapasztalatok segítségével a református istentiszteletről fontos ismeretek összegyűjtése. Lehetőség szerint közös részvétel egy istentiszteleten. 	<p><i>Irodalom:</i> A tanuló beszédkészségének fejlődése, tanult memoriterek szöveghű és kifejező tolmácsolása. A szöveg és a kép összefüggéseinek feltárása, értelmezése (a témakörhöz kapcsolódó illusztrációk értelmezése). Az írott és nyomtatott Biblia formái, üzenete</p> <p><i>Történelem:</i> Történetek az Ószövetségből. A világvallások alapvető tanításai. Népek és vallásaik.</p> <p><i>Honismeret:</i> Nagyszüleink és dédszüleink keresztyén világa. Erkölcsei normái. Harmonikusan működő családi minták.</p> <p><i>Ének-zene:</i> Nemzeti énekeink ismerete (Erkel Ferenc-Kölcsey Ferenc: Himnuszt)</p>
Református keresztyénnek lenni	Az egyház megalakulása, az első keresztyén gyülekezet		
Református keresztyénnek lenni	Pál apostol a pogányok apostola (keresztyénség és misszió)		
Református keresztyénnek lenni	Egyedül hit által (Luther Márton)		
Református keresztyénnek lenni	A református istentisztelet		
Szabad órakeret	Tapasztalatok a református istentiszteletről (1 óra)		
Isten szól hozzánk	Imádkozunk! Nemzeti imádságunk, a Himnuszt		
Isten utat mutat a mindennapokban	Istennel a döntéseinkben (évváró óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		kapcsolat a zsidóság és a keresztyénség között, pogányok apostola, misszió, missziói út, istentisztelet, különleges istentiszteleti alkalmak, nemzet, nemzeti imádság	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Pál apostol és Luther Márton személyének korosztályszintű ismerete. • A Messiás fogalmának korosztályi szinten való megfogalmazása. • Az első keresztyén gyülekezet fő jellemvonásainak ismerete. • A református istentisztelet fő részeinek ismerete és néhány 	

különleges istentisztelet megnevezése.

2. Tematikai egység		Óstörténetek	Órakeret: 3 óra + 1 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás			
<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Tapasztalati élmények a nagyravágyásról, idegen nyelvekről. 			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A tematikai egységhez tartozó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttérük bemutatása. A döntéshelyzetek érzelmi, indulati és akarati háttérének bemutatása és azok tudatos megélésére nevelés. A bűn emberi életben való jelenlétének tudatosítása, rámutatás Isten bünt megbocsátó szeretetére és kegyelmére. Erkölcsei ítélőképesség fejlesztése. Nyelvtanulás iránti motiváció ébresztése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Isten döntésre hív: az első emberpár és a bűneset (1Móz 2,4-25; 1Móz 3)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> Ismeri a tematikai egységhez tartozó bibliai történeteket. Segítséggel megkeresi a témakörhöz tartozó bibliai ígehelyeket. A bábeli torony történetét esettanulmányként használva, a történet csoportmunkában vagy közösen történő elemzése. Képes értelmezni, saját szavaival megfogalmazni és példát mondani a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> bűneset, szabadság, szabadosság, nagyravágyás. 	<i>Irodalom:</i> A magyar hangok rendszere (a héber mássalhangzós írás bemutatása érdekességeként)
Bibliai történetek – Ószövetség	Bábel tornya (1Móz 11,1-9)		<i>Történelem:</i> Az írásbeliség kezdetei.
Isten utat mutat a mindennapokban	Mindent szabad nekem? (1Kor 6,9-13) (Bábel tornya)		<i>Dráma:</i> Páros, kiscsoportos és csoportos interakciós játékok (hittan órán).
Kulcsfogalmak/ fogalmak		döntés, teremtés, első emberpár, bűneset, szabadság, szabadosság, nagyravágyás	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> A következő történetek korosztályszintű ismerete: bűneset, Bábel tornya. 	

3. Tematikai egység		Ószövetségi próféták	Órakeret: 7 óra + 2 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás			
<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Tapasztalati élmények 			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttér megismertetése. Tapasztalati élmények tudatosítása az álmokról, félelemről, választásról, elvárásokról, környezet nyomásáról, bátorságról, feladatvállalásról. Fogalmi tisztázások: próféta, királyság kora, Babilon, fogság. Arra való rámutatás, hogy Istennek hatalma van a betegségek és nyomorúságok felett is. Buzdítás az ilyen helyzetek Isten elé vitelére. Bátorítás a felelősségteljes döntéshozatalra, és a hitbeli meggyőződés vállalására a környezet nyomása ellenére is. Bátorítás az Isten által adott feladatok meglátására és teljesítésére. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Illés próféta (1Kir 17,1-7; 18,20-46)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> Ismeri a témakörhöz tartozó tematikai egységeket és azok 	<i>Történelem:</i> Történetek Babilonról, az ókori világról.
Bibliai történetek	Elizeus és Naamán		

– Ószövetség	(2Kir 5,1-19)	<p>alapvető kortörténeti háttérét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Segítséggel megkeresi a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket. • Saját szavaival meg tudja fogalmaznia következőket, melyekre példát is tud mondani: <ul style="list-style-type: none"> ◦ próféta, királyság, fogság, Isten szerint dönteni egy helyzetben, • Ajánlott projekt: szituációs játékok az elvárásokról és ehhez kapcsolódóan beszélgetések, helyzet- és motiváció elemzések. • Kreatív közös gondolkodás az egyéni és közös feladatokról. • Korosztályának tipikus élethelyzeteiből példákat tud mondani a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> ◦ betegség, szükséghelyzet, társak nyomása, a hit tettekkel való megmutatása. 	<p><i>Honismeret:</i> Helytörténeti helyi hagyományaink Magyarországon, és Jézus korában, az ókori Izraelben (épületek, ételek, edények, gazdálkodás módja stb.).</p> <p><i>Természetismeret:</i> A kapcsolódó történetek növény és állatvilága.</p> <p><i>Dráma:</i> Az alapvető fogalmak ismerete és alkalmazása játékok alapján és azok értékelő megbeszélése során (szándék, feszültség, konfliktus, jelenet, dialógus, monológ, típus, ellentét és párhuzam, ritmus).</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Három ifjú a tüzes kemencében (Dán 3,1-27)		
Isten közösséget formál	Amikor választani kell (Három ifjú a tüzes kemencében)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Dániel az oroszlánok vermében (Dán 6,2-25)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Jónás próféta (Jón 1-4)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Feladatom van (Jónás története)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		próféta, szükség, éhínség, betegség, választás, elvárás, feladat, választás, fogság	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A következő bibliai történetek korosztályi szintű ismerete: Dániel az oroszlánok vermében, három ifjú a tüzes kemencében. • A következő személyek korosztályi szintű ismerete: Illés, Dániel, Jónás. • A kísértés fogalmának korosztályi szinten való megfogalmazása. 	

4. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról		Órakeret: 10 óra + 1 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás				
<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. • Tapasztalati élmények a következőkről: keresztelő, kísértés, függőség, hívás, diáknak lenni, ámulás. 				
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai				
<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttérük megismertetése. • Tapasztalati élmények tudatosítása a következő téren: kísértés, függőség. Arra való rámutatás, hogy ezekkel, Isten segítségével harcolhatunk. • Keresztyén értékválasztás segítése. • Erkölcsi ítélőképesség fejlesztése: jó és rossz cselekedet. • Bátorítás Jézus Krisztus tanítványi hívogatásának meghallására. • Bátorítás arra, hogy a Jézus Krisztus által tanított elveknek megfelelően éljen. 				
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Keresztelő János próféta működése (Lk 3,1-18)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó történeteket, példázatokat és alapvető kortörténeti háttérüket. • Segítséggel megkeresi a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket. • A kísértésről, kísértés háttéréről és kísértésbe vivő tényezőkről szóló szituációs játék után keresi a háttérben lévő indítóokokat 		<p><i>Történelem:</i> Élet a Római Birodalomban és más birodalmakban. A keresztyénség zsidó gyökerei, kialakulása és elterjedése. Az Újszövetség. Jézus története.</p>
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus Krisztus megkeresztelkedése (Mt 3,13-17)			
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus Krisztus megkísértése (Lk 4,1-13). Böjt Jézus			

	Krisztus szerint (Mt 6,16-18; Ézs 58)	korosztályi szintjének megfelelően.	
Isten utat mutat a mindennapokban	A lelki fegyverzet (Ef 6)	<ul style="list-style-type: none"> Ajánlott projekt: értékek elképzelt árverése során összegyűjti azokat az értékeket, melyeket fontosnak tart. 	<i>Honismeret:</i> Hétköznapi és ünnepi viseletek Jézus korában (Jézus, Keresztelő János)
Bibliai történetek – Újszövetség	Máté elhívása (Mt 9,9-13)	<ul style="list-style-type: none"> Kapcsolópontok, összefüggések keresése a testi és lelki fegyverzet között. 	<i>Vizuális kultúra:</i> Magyarozó rajzok, képes használati utasítás pontos értelmezése. A legfontosabb vizuális jelek, szimbólumok értelmezése.
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: a magvető példázata (Mt 13,3-23)	<ul style="list-style-type: none"> Saját szavaival meg tudja fogalmazni és példákat tud mondani a következőkre: <ul style="list-style-type: none"> példázat, tanítvány, kísértés, függőség, böjt, értékes, árulás, Jézus Krisztus tanítása szerint élni 	<i>Életvitel:</i> Ételek. Az étkezési szokások és azok történeti háttere. A böjt szerepe.
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: az igazgyöngy (Mt 13,45-46)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Értékválasztás, értékes – de mitől? (Az igazgyöngy példázata)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: aki kösziklára épít (Mt 7,24-27)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Júdás elárulja Jézust (Mt 26,14-16; 26,47-56)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		próféta, Keresztelő János, Jordán folyó, keresztség, Messiás, Krisztus, Jézus tanít, Krisztus, példázat, magvető, értékválasztás, gonoszság, árulás	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> A magvető példázatának és az igazgyöngy példázatának korosztályi szintű ismerete. Keresztelő János és Máté személyének korosztályi szintű ismerete. A következő fogalmak korosztályi szinten való megfogalmazása: Messiás, Krisztus, kísértés, érték. 	

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	Órakeret: 4 óra
Előzetes tudás		
<ul style="list-style-type: none"> Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. Az alsóbb évfolyamokon tanult bibliai történetek az ünnepekhez. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> Karácsonyhoz, húsvéthoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. Az ószövetségi Krisztusra vonatkozó próféciaik segítségével rámutatás arra, hogy Isten beteljesíti az ígéreteit. Pál apostol megtérésének történetén keresztül a megtérés fogalmának és jelenségének ismertetése. Isten megtérésre hívó szavának közvetítése. Alázatosságra nevelés. Arra való rámutatás, hogy az Istenben való hit több mint a konkrét tények és kézzelfogható bizonyítékok keresése. A pünkösd történeteken és Pál megtérésének történetén keresztül a Szentlélek személyének alapvető tisztázása. Az egyházi év ünnepeireinek és a fő ünnepek összefoglaló megismertetése. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Adventi várakozás az Ószövetségben (Zak 9,9)	<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek ismerete. Segítséggel megkeresi a témakörhöz tartozó bibliai íghelyeket. Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. Ajánlott projekt: adott ünnepekhez kapcsolódó népszokások megelevenítése. Pl. betlehemezés A tanuló példákat tud mondani és meg tudja 	<i>Történelem:</i> Pünkösd/egyház - A keresztény egyház (papok és szerzetesek). Középkori örökségeink: katedrálisok, könyvnyomtatás. A keresztény magyar
Jézus megmossa a tanítványai lábát (Jn 13,1-11)		
Jézus és Tamás (Jn 20,24-29)		
Saul megtérése (ApCsel 9,1-30)		

	<p>fogalmazni saját szavaival a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> ószövetségi prófécia Jézusról, lábmosás, alázatosság, kézzelfogható tények keresése, megtérés, Szentlélek 	<p>állam megalapítása (Szt. István).</p> <p><i>Honismeret:</i> Ünnepi szokások fogalma, szerepe, általános jellemzői. (Ünnepkörök jeles napjai és jellemzői)</p> <p><i>Természetismeret:</i> Tájékozódás a térképen. Égitestek, csillagok, bolygók (napkeleti bölcsek)</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok (Keresztény szimbólumaink, ünnepekhez kapcsolódó jelképeink).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	advent, ószövetségi próféták, prófécia, lábmosás, alázat, racionális látásmód, megtérés	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> Pál apostol személyének korosztályi szintű ismerete. Az egyházi év fő ünnepeinek ismerete (neve, mikor és mit ünneplünk) 	

6. évfolyam (5-6. évf. b. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 3

Kerettanterv által betervezett óraszám: 32

Helyi sajátosságok óraszám: 1

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység	Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 7 óra + 0 óra összefoglalás, számonkérés + 1 óra szabad órakeret
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> Korábbi élmények a református gyülekezetről és az egyházi szokásrendszerekről. Tapasztalati élmények a következőkről: félelem, szomorúság, öröm, imádság, éneklés, hálaadás, bátorság, nehéz élethelyzetek. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. 		

- A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása.
- Arra való rámutatás, hogy Isten Igéjének minden élethelyzetben van üzenete. Bátorítás arra, hogy a tanulók saját érzéseiket, élethelyzeteiket Isten elé vigyék és keressék a Szentírásból az élethelyzetekre szóló választ.
- Az Istent magasztaló imádság jellegzetességeinek a bemutatása, magasztaló imádságra való bátorítás.
- A hálaadó énekek fogalmának megismertetése.
- A hit fogalmának tisztázása és bátorítás a hit megélésére a tanulók mindennapjaiban.
- A Biblia könyveinek és felosztásának megismertetése a tanulókkal.
- Az Apostoli Hitvallás megismertetése a tanulókkal.
- Az Apostoli Hitvallás egyes részeinek közös áttekintésével és elemzésével a korábban tanultak alapján összefoglalás a Szentháromság Istennel kapcsolatos alapvető ismeretekről.
- Bátorítás a hit egyéni megvallására a tanulók sajátos élethelyzeteiben.
- A konfirmációnak, mint a hit egyéni megvallásának a bemutatása.
- Az anyagyülekezethez való kapcsolódás megerősítése az anyagyülekezet történetének feltérképezése egyéni munka (vagy csoportmunka) révén.
- A tanuló bátorítása arra, hogy bekapcsolódjon a gyülekezeti szolgálatba a lehetőségeinek megfelelően.
- Arra való rámutatás, hogy a cselekedetek mindig azt tükrözik, hogy mit hiszünk, mit vallunk egy-egy dologról. Bátorítás a keresztyén hit megmutatására a tettek által is.

Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten utat mutat a mindennapokban	Életünk Isten előtt (Zsolt 139) (bevezető óra)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeretek szerez a témakörhöz tartozó bibliai történetekről. • Ismeri a Biblia felosztását és könyveit, képes megkeresni ezek alapján bibliai igeverseket és történeteket. • Felidézve saját élethelyzeteit és ezekhez kapcsolódó érzéseit, megérti és keresi Isten ezekre adott válaszát a Szentírásban. • Saját szavaival képes értelmezni a következőket, példát mondva rájuk: <ul style="list-style-type: none"> ○ magasztaló imádság, ○ Isten Igéjének üzenete van az életünkre, ○ a hithez bátorság szükséges, ○ a konfirmáció, mint a hit megvallása. • Társaival vagy egyedül utánajár anyagyülekezete történetének, melyet röviden bemutat a kapcsolódó órán. • Feltérképezi azokat a lehetőségeket, ahol be tud kapcsolódni szolgálatként a gyülekezetbe. 	<p><i>Gyülekezeti élet:</i> Konfirmációra való hívogatás és bátorítás. Az anyagyülekezet történetének és szolgálati lehetőségeinek a megismerése.</p> <p><i>Irodalom:</i> A témához kapcsolódó fogalmi ismeretek tisztázása. A régió, lakóhely kultúrája, reformátussága, emlékei, emlékhelyei.</p> <p><i>Természetismeret:</i> Kölcsönhatások az életközösségekben: táplálkozási láncok, táplálékhálózatok. (Isten tökéletes világot alkotott). Veszélyeztetettsége miatt, fontos a védelme.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A közvetlen környezetben található tárgyak, épületek (pl. templom, annak bútorzata, papi öltözet, textíliák, stb.) elemzése forma és rendeltetés, valamint a</p>
Isten szól hozzánk	Az Isten által adott könyvtár		
Isten szól hozzánk	Imádkozunk! Az Istent magasztaló, dicsérő imádság és éneklés (Pál és Szilász a filippi börtönben)		
Szabad órakeret	Kell-e bátorság a hithez? (Bevezetés a Hitvalláshoz, Zsid 11,1)		
Református keresztyénnek lenni	Hiszem és vallom: Az Apostoli Hitvallás		
Református keresztyénnek lenni	Mit vallok?		
Református keresztyénnek lenni	Gyülekezetem története		
Isten utat mutat a mindennapokban	Az életem Isten fényében (évváró óra) 3		

		díszítés kapcsolatán keresztül. (Gyülekezetem története.)
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyae gyházközség, alkalmak, szolgálati területek, konfirmáció, Apostoli Hitvallás, egyház, Szentlélek, Teremtő Isten, Jézus Krisztus, váltságmunka, Istent dicsérő imádság, hallél zsoltár, Biblia felosztása, Biblia könyvei	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • A Biblia könyveinek memoriter szintű ismerete. • Az Apostoli Hitvallás memoriter szintű ismerete. 	

2. Tematikai egység	A Tízparancsolat	Órakeret: 12 óra + 2 óra összefoglalás, számonkérés
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről és a Tízparancsolatról. • Tapasztalati élmények a szabályokról, vágyakozásról, másik nimmal való kapcsolatáról, kapzsiságról, szülők iránti tiszteletéről. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • A Tízparancsolat megismertetése a tanulókkal. • Szabályok tiszteletére, törvénytiszteletre nevelés. • Arra való rámutatás és bátorítás, hogy a Tízparancsolat Isten által adott útmutató az emberi létünk megéléséhez. • Az egyes parancsolatok tanulók életvalóságához való kapcsolópontjaira való rámutatás és a diákok hozzásegítése ahhoz, hogy saját maguk értelmezzék az egyes parancsolatokat saját élethelyzeteikre. • Erkölcsi ítélőképesség fejlesztése a parancsolatokról való közös gondolkodás révén. • Keresztyén értékrend felmutatása és bátorítás annak a megélésére. • Rámutatás arra az összefüggésre, ami Jézus Krisztus tanítása és a Tízparancsolat között van. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	1. parancsolat – Az egyiptomi szabadulás története (2Móz 14,15-31)	<i>Természetismeret:</i> A serdülőkor változásai: Konfliktusok, nemi működések, függőségek (alkohol, drog, cigaretta), fiatalkori bűnözés. Viselkedési normák, szabályok jelentősége az ember életében. A családi és társas kapcsolatok jelentősége. <i>Dráma:</i> Döntési helyzetek elemzése, feldolgozása, dramatikus tevékenységekkel (pl. a tanulókat érdeklő konfliktushelyzetek, emberi problémák)
Bibliai történetek – Ószövetség	2. parancsolat – Az aranyborjú (2Móz 32),	
Bibliai történetek – Ószövetség	3. parancsolat – Dávid és Góliát (1Sám 17)	
Bibliai történetek – Ószövetség	4. parancsolat – Salamon templomot épít az Úrnak (1Kir 6; 8,22-61)	
Bibliai történetek – Ószövetség	5. parancsolat – Dávid és Absolon (2Sám 15,1-16)	
Bibliai történetek – Ószövetség	6. parancsolat – Káin és Ábel (1Móz 4,1-16)	
Bibliai történetek – Ószövetség	7. parancsolat – Dávid és Betsabé (2Sám 11,1-12,23)	
Bibliai történetek – Ószövetség	8. parancsolat – Géházi kapzsisága és bűnhődése (2Kir 5,19-27)	
Bibliai történetek – Ószövetség	9. parancsolat – A Nagytanács elhatározza Jézus halálát (Jn 11,45-57; Mk 14,56-64)	
Isten utat mutat a mindennapokban	Bárcsak nekem is lenne! (Vágyaink)2	
Bibliai történetek	10. parancsolat – Nábót	

– Ószövetség	szőlője (1Kir 21)		alapján – a Tízparancsolat fényében).
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus és a Tízparancsolat (Mt 12,9-14. Lk 10,25-28)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Tízparancsolat, szabályok, aranyborjú, bálványimádás, Góliát, Salamon, Dávid, Absolon, Káin és Ábel, Géházi, kapzsiság, bűnhődés, Nábót szőlője,	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Az aranyborjú történetének korosztályi szintű ismerete. • A Tízparancsolat és Mt 5,17 memoriter szintű ismerete. • Mózes, Dávid, Nábót személyének korosztályi szintű ismerete. • A tanuló képes néhány mondatban értelmezni a Tízparancsolatot. 	

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 5 óra + 1 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. • Tapasztalati élmények a következőkről: szeretet, kirekesztés, befogadás, hála, megbocsátás, adósság, betegség, meggyógyulás. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttérük megismertetése. • A példázat fogalmi értelmezésének bővítése. • A krisztusi lelkület fogalmának és jellegzetességeinek megismertetése. Krisztusi lelkületre nevelés. • A példázatokon keresztül Isten következő tulajdonságainak bemutatása: megértés, elfogadás, megbocsátás. • Rámutatás Isten elfogadó és megbocsátó szeretetére. A tanulók hívogatása és bátorítása Isten szeretetének elfogadására. • Rámutatás Jézus Krisztus betegségek fölötti hatalmára. • Egészséges életmódra nevelés, arra való rámutatással, hogy az egészség nemcsak a testi tünetek hiányát jelenti, hanem azt is, hogy lelkileg rendben vagyunk. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten utat mutat a mindennapokban	Mit jelent önmagunk és mások szeretete? (1Kor 13)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket és alapvető kortörténeti háttérüket. • Segítséggel megkeresi a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket a Bibliában. • Szituációs játékokon keresztül a befogadás, elfogadás, megbocsátás, tékozlás kiábrázolása és a játékok után elemző beszélgetés. • A példázatok közös, kreatív értelmezésén keresztül megismeri Isten megértő, elfogadó és megbocsátó szeretetét. Saját szavaival mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó példákat tud mondani. • Felismeri a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ○ Isten mindannyiunkra vár. ○ a teljes egészség azt jelenti, hogy a lélekben is egészségesek vagyunk. • Saját életéből példákat tud mondani arra, hogy mi mindenért lehet hálás. 	<i>Irodalom:</i> Családi, baráti kapcsolatok sokfélesége az irodalmi művekben. A mitológiai és bibliai történetektől a kortárs irodalomig, magyar és világirodalmi szemelvényekkel.
Bibliai történetek – Újszövetség	Az adós szolga példázata (Mt 18,21-35)		
Bibliai történetek – Újszövetség	A tékozló fiú példázata (Lk 15,11-32)		
Bibliai történetek – Újszövetség	A tíz leprás meggyógyítása (Lk 17,11-19)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: hála (A tíz leprás meggyógyítása)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Szeretet, adós szolga, példázat, Samária, elfogadás, befogadás, tékozló fiú, megbocsátás, lepra, leprás, gyógyítás, hála.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A tékozló fiú példázatának és a tíz leprás meggyógyítási történetének korosztályi szintű ismerete. 	

--	--

4. Tematikai egység		Az egyház története	Órakeret: 3 óra + 0 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó témákról. Kapcsolódó korábbi történelmi ismeretek. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó egyháztörténelmi személyek és események megismertetése. Rámutatás arra, hogy az egyház története párhuzamos a világi történelemmel. A tanulók hozzásegítése ahhoz, hogy meglássák az összefüggéseket az egyháztörténet és a történelem között. Arra való rámutatás, hogy minden történelmi időben lehetőség van megélni az Istennel való kapcsolatot. Bátorítás arra, hogy a tanuló ugyanezt tegye a saját korában. Fogalmi tisztázások: egyházatyák, szerzetesrend, reformátorok. Arra való rámutatás, hogy a megyében, egyházmegyében milyen magyar reformátorok voltak. Magyar református identitásra nevelés. 	
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Református keresztyénnek lenni	István király: a magyar keresztyén egyház kezdetei	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismereteket szerez az egyház kezdeteiről és a magyar keresztyén egyház születéséről. Saját szavaival képes értelmezni a szerzetesrend, egyházatya, reformátor, magyar reformátor fogalmakat. Példát tud mondani ezekre. Felismeri azt, hogy városában (megyében, egyházmegyében) milyen emlékek vannak a magyar reformáció korából. Ajánlott projekt: látogatás egy környékbeli emlékműnél. Ismeri a bibliás fejedelem és protestáns fejedelem kifejezéseket. Példákat tud ezekre erre mondani. Keresi az összefüggéseket és a kapcsolatokat a történelem és az egyház története között meglévő ismeretei alapján. Képes értelmezni a magyar református fogalmát, szituációs játékok segítségével példákat tud mondani rá. 	<p><i>Történelem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A reformáció és a katolikus megújulás Európában, Magyarországon. - Az Erdélyi Fejedelemség aranykora Bethlen Gábor idején. - Habsburg-ellenes harcok és vallási mozgalmak a XVII. században. <p><i>Ének-zene:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Gregorián énekek, reformációi énekek, históriás énekek, stb.
Református keresztyénnek lenni	Magyar reformátorok a környezetünkben		
Református keresztyénnek lenni	A bibliás fejedelem		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		István király, magyar keresztyén egyház, szerzetesrend, reformáció, Luther Márton, Kálvin János, magyar reformáció, magyar református	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> István Király, Kálvin János és a városában, megyében élt magyar reformátor személyének korosztályi szintű ismerete. A reformáció fogalmának és jelentőségének az ismerete. 	

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematikai egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	Órakeret: 5 óra

Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. • Az úrvacsorához, mint gyülekezeti szokáshoz kapcsolódó élmények. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<ul style="list-style-type: none"> • Karácsonyhoz, húsvéthoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. • A karácsonyi ünnepkör fogalmának és tartalmának megismertetése. • A reformáció ünnepének megismertetése, történeti háttér felidézése. • A „szüntelen reformáció” reformátori alapelv és jelentésének megismertetése. Ez által a szüntelen megújulásra való nevelés. • Az ünnepi hangulat megalapozása. Istennel való ünneplésre nevelés. • A páskavacsora, utolsó vacsora és az úrvacsora tartalmának és jelentőségének megismertetése, a közöttük való kapcsolatra való rámutatás. • Vágyakozás felébresztése az úrvacsorán való részvétel iránt. 	
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Reformáció ünnepe: az egyház megújulása, Luther és Kálvin	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket és alapvető kortörténeti hátterüket. • Részt vesz az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. Ajánlott projekt: a karácsonyi ünnepkör kreatív összefoglalása. • Ismeri a reformáció emlékünnepét. • Ismeri a „szüntelen reformáció” alapelvet és saját szavaival képes értelmezni, példát mondani rá. • Ismeri a páskavacsora, utolsó vacsora, úrvacsora fogalmát és a közöttük lévő összefüggést. • A tanuló felismeri, hogy életünk utolsó pillanatáig sem késő Istenhez fordulni. • Saját szavaival össze tudja foglalni az első gyülekezet jellegzetességeit. 	<p>Életvitel:</p> <p>A tárgykészítés, modellezés, mint hobbi lehetőségeinek megismerése (ünnepeket megelőző barkácsolás).</p>
Karácsonytól vízkeresztig, a karácsonyi ünnepkör (Jn 1,1-18)		
A páskavacsora és az utolsó vacsora, úrvacsora (Mk 14,3-25)		
Jézus Krisztus feltámadása (Mt 28,1; Jn 20,26)		
Az első gyülekezet (ApCsel 11,19-26; 2,42-47)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karácsonyi ünnepkör, páskavacsora, utolsó vacsora, úrvacsora, első gyülekezet, reformáció emlékünnep, semper reformanda (szüntelen reformáció)	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • A reformáció és az úrvacsora fogalmának és jelentőségének az ismerete. • A karácsonyi ünnepkör fogalmának és a hozzá tartozó ünnepek ismerete. • Kálvin János és Luther Márton személyének korosztályi szintű ismerete. 	

7. évfolyam (7-8. évf. a. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 3

Kerettanterv által betervezett óraszám: 32

Helyi sajátosságok óraszám: 1

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 12 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi élmények a református gyülekezetéről és szokásrendszeréről. Tapasztalati élmények, előzetes tudás a hitről, hitért való harcokról. Korábbi történelmi ismeretek az egyháztörténeti részek kapcsán. 	+ 1 óra összefoglalás számonkérés (egyháztörténeti részeknél)
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. Önismereti fejlesztés a csoporthoz illő önismereti játékok segítségével. Arra való rámutatás, hogy Isten konkrétan minket szólít meg Igéje (a teljes Szentírás által). A tanulók hívogatása és buzdítása arra, hogy naponként olvassák a Bibliát és keressék Isten életükre szóló üzenetét. Ennek a gyakoroltatása kreatív közös igemagyarázat révén. A hitvallás és hitvalló életmód néhány példájának bemutatása a gályarabok és hitvalló őseink élettörténeteinek kapcsán. Arra való rámutatás, hogy a közösségekben mindenkinek meg van a helye. A tanulók hozzásegítése egymás elfogadásához, pozitív, nyílt és elfogadó attitűd kialakításához. Keresztyén felekezetek jellegzetességeinek megismertetése, és arra való rámutatás, hogy a keresztyén felekezetek tagjai testvéreink a hitben. Az ökumené fogalmának és lehetőségeinek megismertetése. Imádságos lelkületre nevelés részeként az imádságos lelkület különböző példáinak a bemutatása (Szentírásból és történelemből). A „szüntelenül imádkozzatok”, „imádkozzál és dolgozzál” alapelvek és tartalmuk megismertetése. A tanulók bátorítása az egyéni csendességre és fohászokra. A diakónia fogalmának megismertetése, az MRE szeretetszolgálati területeinek bemutatása, a helyi egyházközségek szeretetszolgálatának feltérképezése. Egy szeretetintézmény meglátogatása révén a tanulói tapasztalatok bővítése a szeretetszolgálat lehetőségeivel és az intézményben élőkkel kapcsolatban. Az MRE legismertebb ifjúsági alkalmainak (Csillagpont, regionális alkalmak, stb.) bemutatása, hívogatás az ifjúsági csoportok látogatására. Vágyakozás felkeltése a gyülekezet ifjúsági csoportjába való tartozásra. Arra való rámutatás, hogy Istennel való kapcsolatunk folyamatosan változik, ami a szüntelen megújulás része. Példák keresése a saját iskolából korábban élt református személyek megismerése révén. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten utat mutat a mindennapokban	Ki vagyok én? (Bevezető óra)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> felismeri annak a lehetőségét, hogy Isten nemcsak magához hívja az egyéneket, hanem bátorít és küld mások felé. Saját szavaival meg tudja fogalmazni, hogyan hívja őt Isten magához. Keresi annak a lehetőségeit, hogy őt hová és kikhez küldi Isten. 	<i>Magyar nyelv:</i> Vélemény, vita, érv, hozzászólás képességének fejlesztése. <i>Szövegértés</i> (Bibliolvasás, értelmezés) A szókincs változása: régi és új szavak, kifejezések gyűjtése a Biblia világából.
Isten szól hozzánk	Hogyan szól hozzám Isten a Szentírásban? (2Tim 3,16)	<ul style="list-style-type: none"> Részt vesz az önismereti játékokban. A teljes Szentírást, mint Isten Igéjét érti. Tipikus megnyilvánulások alapján (köszöntés, szóhasználat) felismeri a keresztyén testvérfelekezeteket. 	<i>Vizuális kultúra:</i> Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában (pl. felnőtté válás, tolerancia, szorongás, stb.)
Református keresztyénnek lenni	Hűség a hitben: Gályarabok, hitvalló őseink	<ul style="list-style-type: none"> Ismeri az ökumené fogalmát és törekszik a testvéri attitűdre a testvérfelekezetekkel. Ismer gyülekezeti, egyházmegyei, egyházkerületi vagy az országos egyház által szervezett ifjúsági csoportokat és alkalmakat. 	
Református keresztyénnek lenni	A protestánsok küzdelmei (vallásszabadság, vallási egyenjogúság)	<ul style="list-style-type: none"> Ismeri a fohász és az egyéni csendesség lehetőségeit, törekszik ezek megélésére. Ismeri az „Imádkozzál és dolgozzál!” alapelveket és törekszik ennek megfelelően élni. 	
Isten közösséget formál	Testvéreink a hitben: keresztyén felekezetek	<ul style="list-style-type: none"> Ismeri az „Imádkozzál és dolgozzál!” alapelveket és törekszik ennek megfelelően élni. 	
Isten szól hozzánk	Imádkozzunk! A fohász és az egyéni csendesség (Jézus elcsendesedései: Mk 6,46. Imádság a Gecsemáné kertben)	<ul style="list-style-type: none"> Az egyháztörténeti példák révén 	<i>Történelem:</i> Népek egymásra hatása, együttélése.
Református keresztyénnek lenni	Imádkozzál és dolgozzál! A munka Isten által adott feladatunk		
Református	A református egyház		

keresztyénnek lenni	diakóniája (Jak 2,14-26)	<p>megismeri annak a lehetőségét, hogy férfiként és nőként is lehet Istent szolgálni. Keresi annak a lehetőségeit, ő hogyan szolgálhatja Istent saját körülményei között.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes értelmezni és saját szavaival példákat mondani a hitvalló életre az egyháztörténelemből. 	<p>A nemzetiségek, felekezetek helyzete. (Kisebbség, többség.)</p> <p><i>Életről:</i> Karrier és hivatás fogalma, ezek hatása családi szerepek, értékrend és munkamegosztás alakulása. A családok eltérő helyzete, életszínvonala a XIX. század végén.</p> <p><i>Történelem:</i> A kommunista diktatúra a Szovjetunióban. A GULAG rendszere.</p> <p>Kultúra, művelődés a Horthy-korszakban. Gyermek nevelése, oktatása.</p>
Református keresztyénnek lenni	Protestáns nők Isten szolgálatában: Lorántffy Zsuzsanna, Árva Bethlen Kata		
Református keresztyénnek lenni	Magyar protestánsok a magyar irodalomban		
Isten közösséget formál	Isten vonzásában: ifjúsági csoportok és találkozók		
Isten utat mutat a mindennapokban	Hogyan hív engem Isten? (évváró óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Ökumené, diakónia, ifjúsági csoportok, magyar protestánsok, szüntelen reformáció, „Imádkozzál és dolgozzál!” fohász, egyéni csendesség, keresztyén felekezetek, gályarabok, vallásküzdelmek	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Egy szabadon választott magyar református személyének az ismerete, a 17-19. század legalább két magyar protestáns alakjának, nevének és munkásságának az ismerete. • Tudja a gályarabok történetét a saját szavaival megfogalmazni. • 2Tím 3,16 memoriter szintű ismerete. • Fohász, ökumené, diakónia fogalmának korosztályi szintű ismerete 	

2. Tematikai egység		Isten hívása az Ószövetségben	Órakeret: 2 óra + 0 óra összefoglalás, számonkérés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi ismeretek, élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről és személyekről. • Tapasztalati élmények a hívásról, identitásról. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • Az identitás fogalmának felhasználásával az Istenhez való tartozás fogalmának tisztázása. • A témakörhöz tartozó történetek és személyek, valamint alapvető kortörténeti háttér megismertetése. • Isten tanuló felé irányuló hívogatásának közvetítése. • Arra való rámutatás, hogy a hit tudatos döntést jelent. • Bátorítás arra, hogy tudatosan vállalja az Isten népéhez és a református egyházközséghez való tartozást, keresve annak a lehetőségét a mindennapokban. • Rámutatás arra, hogy Isten hívása azt is jelenti, hogy feladatot bíz ránk. A tanuló nevelése arra, hogy minden életkorban keresse az Istentől kapott életfeladatait. • A témakörhöz tartozó könyvek bibliai helyének megismertetése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Jeremiás próféta elhívása (Jer 1,1-10; 1,17-19)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket, alapvető kortörténeti hátteret és a következő személyeket: Ézsaiás, 	<i>Vizuális kultúra:</i> Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a
Bibliai történetek – Ószövetség	Ézsaiás próféta elhívása (Ézs 6)		

		<p>Jeremiás.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a próféta fogalmát, tud bibliai példákat mondani erre. • Felismeri a kapcsolatot a között, hogy Isten hív és ezzel együtt feladatot bíz az elhívottra. Törekszik ezeknek a feladatoknak a felismerésére. • Felismeri, hogy a hit tudatos döntést jelent. • Identitása fejlődik, felismeri, hogy az identitásának része az is, ha egy néphez, közösséghez tartozik. • Képes megkeresni a Bibliában Ézsaiás és Jeremiás próféta könyveit. 	<p>vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével.</p> <p><i>Életről:</i> A települési és a tágabb környezet gazdasági, foglalkoztatási, továbbtanulási lehetőségei. (Más városban lévő gyülekezetek)</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Identitás, Ézsaiás, Jeremiás, próféta, elhívás	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Saját szavaival tudja megfogalmazni az elhívás fogalmát és tudjon a tanultak alapján példát mondani rá. 	

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 10 óra + 2 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. • Tapasztalati élmények a következőkről: boldogság, kitartás, várakozás, elégedettség, gazdagság, szegénység, remény, reménytelenség, ítélkezés, elfogadás, kirekesztés. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek és alapvető kortörténeti háttérük megismertetése. • Önismeret fejlesztése játékok, beszélgetések alapján az elégedettségről, saját magunkról, a boldogságról, reményről és reménytelenségről. • A történetekhez tartozó korábbi tapasztalati élmények tudatosítása és a tanulók segítése abban, hogy mindezeket saját pozitív fejlődésük érdekében használják. • A boldogmondások segítségével keresztyén értékrend közvetítése és a tanulók bátorítása, annak életükbe való adaptálására. • Gazdasági nevelés, tudatos javakkal való élésre nevelés. • Rámutatás arra, hogy igazi reménye annak van, aki Istenben bíz, és Rá hagyatkozik. A tanulók bátorítása arra, hogy minden helyzetben merjenek Istenben reménykedni. • Erkölcsi ítélőképesség fejlesztése és ítélkezés, előítéletek helyett krisztusi elfogadásra nevelés. • A krisztusi elfogadás fogalmának és sajátosságainak megismertetése. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus a boldog életről tanít (Mt 5,3-10)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket és alapvető kortörténeti háttérüket. • Önismerete fejlődik, saját szavaival meg tudja fogalmazni a következőket (példákat tud mondani rájuk) <ul style="list-style-type: none"> ○ boldognak lenni, ○ ki vagyok én, ○ ami elégedetté tesz, ○ reménykedés és reménytelenség, ○ ítélkező és előítéletes magatartás, ○ krisztusi elfogadás. • Szituációs játékok, beszélgetések által fölismeri, hogy milyen javai vannak, 	<p><i>Történelem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az első és második világháború. Béke, háború, hadviselés. (Boldogok, akik békét teremtenek... - Mt. 5,9a) - Gazdasági világválság az Egyesült Államokban és Európában (Mi tesz elégedetté? Hogyan bánjunk javainkkal – A bolond gazdag
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus a helyes sorrendről tanít (Lk 10,38-42)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus önmagáról tanít (Jn 6,35. 51; 8,12; 10,7-15; 11,25; 14,6; 15,1-2)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: A tíz szűz példázata (Mt 25,1-13)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: A bolond gazdag (Lk 12,16-21)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Mi tesz elégedetté? (A bolond gazdag, Lk 12,16-21)		
Isten utat mutat a	Hogyan bánjunk a		

mindennapokban	javainkkal?	igyekszik ezekkel korosztályi szintjének megfelelően tudatosan élni. <ul style="list-style-type: none"> Helyzettanulmányok, képelemzések révén keresi annak a lehetőségeit, hogyan tud segíteni azoknak, akiknek nála kevesebbjük van. 	példázata). - Nemzetiszocializmus Németországban, Hitler a diktátor. A náci terjeszkedés kezdetei Európában. (Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad... - Gal. 3,28 /Előítéletek és a krisztusi elfogadás/)
Isten utat mutat a mindennapokban	Nincs reménytelen helyzet (Jézus a tengeren jár, Mt 14,22-33)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Beszélgetés Jézussal: Nikodémus (Jn 2,23-3,21)		
Isten közösséget formál	Ítékezés és a krisztusi elfogadás (A házasságtörő nő, Jn 8,1-11)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		boldogság, kitartás, várakozás, elégedettség, gazdagság, szegénység, remény, reménytelenség, ítékezés, krisztusi elfogadás, kirekesztés, példázat, boldogmondások, bolond gazdag példázata, javaink, házasságtörés, a tíz szűz példázata, Jézus „én vagyok” mondásai.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> A bolond gazdag példázatának, a boldogmondásoknak, a tíz szűz példázatának, Kornéliusz és Péter történetének korosztályi szintű ismerete. Jézus „én vagyok” mondásai közül egy szabadon választott mondás memoriter szintű ismerete. 	

4. Tematikai egység		Élet az apostoli korban	Órakeret: 3 óra + 0 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Történelmi ismeretek Róma, a missziói utak, az első keresztyének és a vértanúság kapcsán. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek és alapvető kortörténelmi háttér megismertetése. Az első gyülekezetek és az apostoli kor fő jellegzetességeinek megismertetése. Pál apostol missziói útjainak megismertetése. A misszió fogalmi tisztázása és a vágyakozás felébresztése Isten Igéjének hirdetése iránt. A vértanúság fogalmának tisztázása és István vértanú példájának megismertetése. István vértanú történetén keresztül a hitvalló lelkiületre való rámutatás. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Hűség a hitben: István vértanú (ApCsel 6,1-15)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> Képes saját szavaival értelmezni és röviden összefoglalni az apostoli kor jellegzetességeit, a vértanúság és a missziói utak fogalmát. Ismer néhány állomást Pál missziói útjairól és térképen képes megkeresni azokat. 	<i>Történelem:</i> A gyarmatbirodalmak kialakulása. Misszió a gyarmatokon.
Bibliai történetek – Újszövetség	Pál apostol Lisztrában és Efézusban (ApCsel 14,8-18; 16,1-10; 19,1. 23-40)		
Bibliai történetek- Újszövetség	Pál útja róma (ApCsel 27-28)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Apostoli kor, vértanúság, István, missziói utak, Róma, hajóút	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Pál apostol és István vértanú személyének korosztályi szintű ismerete. Pál apostol missziói útjai közül legalább három állomás ismerete. 	

5. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a	Órakeret: 5 óra + 1 szabad óra
----------------------------	--	--

	koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)	
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. • Tapasztalati élmények, ismeretek a következőkkel kapcsolatban: környezetvédelem, gyász. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. • Ünnepi hangulat megalapozása, bátorítás az egyházi ünneplésbe való bekapcsolódásra. • A „teremtés hete” fogalmának, tartalmának és jelentőségének megismertetése. A tanulók segítése, hogy keressék a kapcsolódási pontokat a „teremtés hetébe” való bekapcsolódáshoz. • A gyással kapcsolatos tapasztalati élmények tudatosítása és lelkipáspártosítási segítségnyújtás azok feloldásában. • Gyászolók vasárnapjának megismertetése. • Rámutatás arra, hogy Jézus Krisztus feltámadásával végső győzelmet szerzett a halál fölött. • A keresztnak, mint győzelmi jelképnek a tudatosítása. • A Szentlélek és pünkösd ünnepe közötti kapcsolat felmutatása. • Húsvéti és pünkösd ünnepek megismertetése. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Megemlékezés gyászolók vasárnapján: református reménységünk (Jn 11,25)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket és kortörténeti háttérüket. • Megismeri a teremtés csodálatos voltát és keresi annak a lehetőségeit hogyan lehet óvni és védeni a természetet. Ajánlott projekt: ismertető plakát készítése a teremtés hetére. • Részt vesz az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. • Képes saját szavaival (korosztályi szintjén) értelmezni a következőket: <ul style="list-style-type: none"> ○ teremtés hete, ○ gyászolók vasárnapja, ○ feltámadás, ○ a Szentlélek munkája. 	<i>Történelem:</i> Népirtás a második világháborúban. Megemlékezés a Holokauszt áldozatairól. A személyes szabadság korlátozása a kommunista diktatúra idején, a mindennapi élet az ötvenes években. Hétköznapi és ünnepek.
Szabad órakeret: készülődés a karácsonyra (1)		
Mária éneke (Lk 1,46-56)		
Jézus megkenetése Betániában (Jn 12,1-8)		
Jézus és Mária (Jn 20,11-18)		
A Szentlélek munkálkodik: Kornéliusz (ApCsel 10)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Teremtés hete, gyászolók vasárnapja, Jézus családja, Jézus 7 utolsó szava a kereszten, Ezékiel, látomás, Kornéliusz, Szentlélek, húsvéti ünnepkör, pünkösd ünnepek.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • A húsvéti és pünkösd ünnepek fogalmi és tartalmi ismerete. 	

8. évfolyam (7-8. évf. b. év)

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 4

Kerettanterv által betervezett óraszám: 32

Helyi sajátosságok óraszám: 0

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipáspártosa és hitoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység	Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 10 óra + 1 óra összegzés, számonkérés (az egyháztörténeti részek után)
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi élmények a református gyülekezetek világáról, a Szentírásról és a Magyarországi Református Egyházzal. 	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. • A református egyházhoz és a református gyülekezetekhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. • Naponkénti Isten előtti elcsöndesedésre, a Biblia olvasására nevelés. • Az MRE felépítésének és fő szolgálati területeinek bemutatása. • A határainkon túli magyarság területeinek és alapvető sajátosságainak megismertetése. • A református egység (határainkon innen és túl) megélésére nevelés. • Az önkéntesség lehetőségeinek bemutatása és az önkéntes feladatok vállalására nevelés. • Református férfiak és nők példáin keresztül annak a bemutatása, hogyan lehet saját képességeinket Isten ügyéért használni. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten szól hozzánk	Isten naponta szól hozzám	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a következő fogalmakat, melyeket saját szavaival és példákkal képes értelmezni: misszió, önkéntesség, határainkon túli magyar reformátusság, példakép. • Ismeri az MRE alapvető felépítését. Tudja, hogy melyik egyházmegyébe tartozik. • Az MRE szolgálati területeinek megismerése során feltérképezi, hogy ő mely területekbe tud bekapcsolódni egyéni képességei, lehetőségei alapján. • Önálló kutatómunka (vagy csoportmunka) keretén belül feltérképezi az anyagyülekezetének életét és szolgálati területeit, melyet bemutat. • Ajánlott projekt: legalább 1 hétig igeolvasó napló vezetése egyénileg azokról a gondolatokról, melyek a napi igeolvasás során megfogalmazódtak a diákokban. Az naplóban összegyűjtött gondolatok megosztása az osztálytársakkal nem kötelező. 	<p><i>Gyülekezeti élet:</i> Testvérgyülekezetek határainkon innen és túl.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szövegelemzés</p> <p><i>Földrajz:</i> A Kárpát-medence magyarok által lakott területeinek meghatározása.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> A trianoni békediktátum, országvesztés.</p> <p>A határon túli magyarság sorsa a két világháború között.</p> <p>Kisebbség, nemzetiség.</p> <p><i>Informatika:</i> Adatok gyűjtése interneten a kapcsolódó személyekről.</p>
Isten utat mutat a mindennapokban	Ki vagyok én? Egy nemzethez tartozom		
Református keresztyénnek lenni	Isten népéhez tartozom. A református egyház felépítése		
Református keresztyénnek lenni	Gyülekezetem élete és működése ma		
Református keresztyénnek lenni	Reformátusok határainkon túl		
Isten közösséget formál	Áldássá lenni: Önkéntesség a Magyar Református Egyházban		
Református keresztyénnek lenni	Férfiak Isten szolgálatában: Kiss Ferenc, Ravasz László, Martin Luther King		
Református keresztyénnek lenni	Nők Isten szolgálatában: Zsindelyné Tüdős Klára; példaképek a környezetünkben		
Református keresztyénnek lenni	A MRE missziós tevékenysége		
Isten utat mutat a mindennapokban	Tovább Istennel (Évzáró óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		MRE, egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, önkéntesség, példakép, misszió, misszionárius.	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Ravasz László vagy Kiss Ferenc személyének és munkásságának korosztályi szintű ismerete. • A misszió fogalmának korosztályi szintű ismerete. • Fel tud sorolni legalább két országot, ahol magyar református gyülekezetek vannak. 	

2. Tematikai egység		Isten formáló kezében	Órakeret: 6 óra + 1 óra összefoglalás, ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek élmények, tapasztalatok a kapcsolódó történetekről. Tapasztalati élmények, ismeretek a következőkről: férfinak vagy nőnek lenni, lelkiismeret, szeretet, TV és hatásai, a számítógép és hatásai, Internet. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai <ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó bibliai történetek, személyek és alapvető kortörténeti háttérük ismerete. Önismereti fejlesztés a következő területeken: férfiként és nőként a szolgálatban, a szeretet megélése az emberi kapcsolatokban. Etikus és tudatos számítógép és Internethasználatra nevelés. Tudatos médiahasználatra és médiakezelésre nevelés. A lelkiismeret fogalmának életközponitú példák által történő tisztázása. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten utat mutat a mindennapokban	Ki vagyok én? Férfi vagyok – nő vagyok (Bevezető óra)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri a témakörhöz kapcsolódó bibliai történeteket és alapvető kortörténeti háttérüket. Ismeri a lelkiismeret fogalmát, melyet képes a saját szavaival értelmezni. Bibliai alapokon példákat tud mondani arra, hogyan lehet a férfi és női mivoltát megélni az Isten ügyéért való munkálkodásban. Példákon keresztül meg tudja fogalmazni, hogy mit jelent a tudatos TV, média- és Internethasználat. Példákat tud mondani arra, hogyan jelenítheti meg keresztyén értékrendjét a virtuális világban is. Példákat tud mondani arra, hogyan nyilvánulhat meg a szeretet az emberi kapcsolatokban (pl. család, párkapcsolat, iskola) Önállóan meg tudja keresni a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A média társadalmi szerepe, használata A média nyelve, a médiaszövegek értelmezése</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a média hírei és a környezetben tapasztalt valóság összehasonlítása.</p> <p>A média, mint hatalmi ág. A nyilvánosság szerepe a közéletben.</p> <p><i>Informatika:</i> A virtuális világ.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Érzelmet kifejező magyarázó képek, rajzok (piktogram, smiley az Interneten).</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Férfiként Isten ügyéért: (Gedeon, Bír 6-7)		
Bibliai történetek - Újszövetség	Nőként Isten ügyéért: Mária és Márta (Lk 10, 38-42)		
Isten szól hozzánk	A lelkiismeret, mint tükör		
Bibliai történetek – Ószövetség	Isten formáló kezében: Jeremiás a fazekasnál (Jer 18,1-11)		
Isten utat mutat a mindennapokban	A számítógép és az Internet világa		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		férfi, nő, nemi identitás, szolgálat, szeretet arca, szeretettípusok, szeretetnyelvek, fazekas, média hatásai, számítógép, virtuális világ, Internet, TV, nyomtatott sajtó	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Képes értelmezni és példákat mondani a média, a számítógép és az Internet pozitív és negatív hatásaira. 1Kor 13 memoriter szintű ismerete. 	

3. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 12 óra + 2 óra összefoglalás és ellenőrzés
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz tartozó történetekkel kapcsolatos megelőző ismeretek, élmények. Tapasztalati élménye és ismeretek a 	

		következőkről: áldás, jövőkép, félelem, pályaválasztás, szenvedés, egyedüllét, elhagyatottság érzés, kizártság.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai			
<ul style="list-style-type: none"> • A témakörhöz tartozó bibliai történetek, példázatok és alapvető kortörténeti háttérük megismertetése. • Narratív interpretáció fejlesztése a példázatok közös értelmezése során. • Önismeret fejlesztése a következő területeken: egyéni képességek, jövőkép, pályaválasztás, egyéni értékrend. • A tudatos tanulói pályaválasztás segítése. • Testi és lelki tisztaságra nevelés. • A bűnvallás és a bűnvalló imádság fogalmának tisztázása, az egyházi életben használt bűnvalló imádságok bemutatása. • Annak a tudatosítása, hogy a hit tudatos és folyamatos döntést igényel. • Erkölcsi ítélőképesség fejlesztése az élet értékének témakörében. 			
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: só és világosság (Mt 5,13-16)	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket, példázatokot és alapvető kortörténeti háttérüket. • Önállóan meg tudja keresni a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket. • Saját szavaival képes értelmezni az órai közös munka során a példázatokot. • Részt vesz az önismereti egyéni és csoportmunkában, mely során összegyűjti a pályaválasztással kapcsolatos kérdéseit, vágyait, félelmeit, egyéni képességeit és lehetőségeit. • Kiselőadás során bemutat egy általa szimpatikusnak talált pályaképet. • Képes értelmezni a bűnvalló imádság fogalmát és ismeri az úrvacsorai bűnvalló imádságot. • Képes példák révén, saját álláspontja mellett érvelve, a saját szavaival megfogalmazni a következőket <ul style="list-style-type: none"> ○ mit jelent az élet értéke egy nehéz élethelyzetben, ○ tiszta élet. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i></p> <p>Társadalmi szabályok.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i></p> <p>A tanult irodalmi alkotásokból ismert szereplők jellembrázolása, pályaképek felvázolása.</p> <p><i>Biológia:</i></p> <p>Szépség, erő, egészség. A fogyatékkal élő emberek. A fogamzástól az elmúlásig.</p>
Isten közösséget formál	Áldásnak lenni mások számára (Só és világosság)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: A talentumok példázata (Mt 25,14-30)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Mennyit érek? (A talentumok példázata)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Merre tovább? Jövőképek, pályaválasztás		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus hív: a gazdag ifjú (Lk 18,18-27)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít: Búza és konkoly példázata (Mt 13,24-30. 36-43)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tisztaságot akar: A templom megtisztítása (Jn 2,13-24)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus megszólít: a samáriai asszony (Jn 4,1-42)		
Református keresztyénnek lenni	Egyedül kegyelemből		
Isten utat mutat a mindennapokban	Egyedül a szenvedésben? (Gyógyítás a Bethesda tavánál, Jn 5,1-15)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Az élet értékes (öngyilkosság, eutanázia, stb.)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak			
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A talentumok példázatának, a búza és a konkoly példázatának, valamint a gazdag ifjú történetének korosztályi szintű ismerete. • A Mt 5,13-16 memoriter szintű ismerete. • Az úrvacsorai bűnvalló imádság memoriter szintű ismerete. 	

4. Tematikai egység	Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön	Órakeret: 4 óra
----------------------------	--	------------------------

	feltüntetésre)	
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. • Előzetes ismeretek az ünnepkörökről, adventről, feltámadásról. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. • Az egyházi év ünnepköreinek és ünnepeinek, valamint azok tartalmának a megismertetése. • A második advent fogalmának tisztázása, az első és második advent közötti összefüggésre való rámutatás. • A feltámadással kapcsolatos keresztyén látásmód összegzése. • A Szentlélekkel kapcsolatos keresztyén látásmód összegzése és a Szentlélek mindennapi életben való munkájára való rámutatás. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az első és a második advent (Jel 22,6-21)	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a témakörhöz tartozó bibliai történeteket és alapvető kortörténeti háttérüket. • Részt vesz az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. Ajánlott projekt: a karácsony, húsvét, pünkösd fő üzenetének ábrázolása montázs vagy plakát készítésével. • Képes értelmezni az első és második advent fogalmát. • Ismeri az egyházi év ünnepeit és ünnepköreit. • Képes értelmezni a feltámadás fogalmát és annak tartalmát csoportmunka során, kreatív módon közvetíti. • Önállóan meg tudja keresni a témakörhöz tartozó bibliai igehelyeket. 	<i>Hon- és népismeret:</i> Magyar népszokások. <i>Vizuális kultúra:</i> Érzelmek kifejezése képzőművészeti alkotásokon (pl. Munkácsy Krisztus trilógiája).
Tanítás a feltámadásról (1Kor 15)		
Az egyházi év ünnepei		
A Szentlélek munkálkodik: A Lélek gyümölcse (Gal 5,16-25)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	első advent, második advent,	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> • Gal 5,22-23 memoriter szintű ismerete. • Az egyházi év ünnepköreinek, ünnepeinek és azok tartalmának ismerete. 	

5. A tantárgyi értékelés formái, szempontjai

Az értékelés, minősítés a hatályos köznevelési törvénynek megfelelően első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szövegesen történik. A szöveges értékelés arra vonatkozik, hogy az adott időszak során a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam második félévében és minden további évfolyamon a hitoktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az érdemjegyekről az iskola a tanulót, és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíti.

A tanultak ellenőrzése és értékelése sokrétű módszertani skála alkalmazása révén történik. A számonkérés alapja a kerettantervben rögzített, és a tematikai egységeknél is szereplő, az adott év tananyagához tartozó minimális követelmények rendszere. Formáit tekintve az értékelésnek része:

- Minden új témához kapcsolódóan egy megelőző felmérés a tanuló előzetes tudásáról. Mivel a tanulócsoporthoz összetétele vegyes, ezért a hit- és erkölcstan oktatóknak tekintettel kell lennie arra, hogy az osztály egy része egyházi óvodából érkezik, mások egyéb köznevelési intézményekben vagy az egyházközség területén részesültek hit- és erkölcstan oktatásban és ezeknek megfelelő előképzettséggel rendelkeznek. Az osztályokban vannak olyan tanulók is, akik sem hit- és erkölcstan oktatásban nem vettek részt, sem pedig gyülekezeti kötődésük nincs. Az aktuális

témával való ismeretek előzetes felmérése során a katechétának szem előtt kell ezt tartania.

- A tanulói tevékenység megfigyelése az órán kifejtett, illetve a tanítási órán kívüli projektek elvégzése során.
- Szóbeli értékelés a kérdésekre adott válaszok, összefüggő feleletek, referátumok, szóbeli beszámolók alapján.
- Írásbeli munka értékelése írásbeli beszámolók, feladatlapok, témazárók, tesztek által.
- Az esetleges csoportösszevonások miatt a hit- és erkölcstan oktatónak figyelembe kell vennie azt, hogy a csoportban lévő tanulók kognitív, affektív és pragmatikus korosztályi sajátosságai eltérőek. Ezt mind az ismeretek előzetes felmérése, mind az értékelés során szem előtt kell tartani. A hit- és erkölcstan oktatása során fontos szempont a tanulók egyéni fejlődésének segítése.

Mindezek alapján az értékelés alapelvei:

- A gyermek iránti tiszteletet az értékelés során is meg kell adni. Ennek a tiszteletnek a megnyilvánulása, hogy a katechéta figyelembe veszi a tanulók adott életkorhoz kapcsolódó vélhető és tipikus valamint egyéni sajátosságait, speciális igényeit (pl. siket, látássérült, hallássérült, stb.).
- Az értékelés során a katechéta törekszik a pozitív hangvételű, nevelő jellegű, lehetőség szerint bátorító, biztató és fejlődést segítő megfogalmazásra és értékelésre, melynek célja, hogy a tanuló az adott területen, témakörön belül fejlődjön.
- Az értékelés során a hitoktató objektivitásra törekszik, nem a tanuló személyes véleményét, hanem az elsajátított ismereteket, összefüggéseket, illetve a mérhető pontokat értékeli.

II. rész

**Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség (székhely: 2013 Pomáz, Hősök tere
1. hitoktatási terület: Pilisszentkereszt, Csobánka, Pomáz települések közigazgatási határa) hittanoktatási helyi tanterve a fakultatív református hittanórákra**

A tantárgy órakerete: (36 oktatási hét)

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
1.	1	36	32	4
2.	1	36	34	2
3.	1	36	34	2
4.	1	36	34	2
5.	1	36	35	1
6.	1	36	35	1
7.	1	36	35	1
8.	1	36	36	0

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A 2011. CXC. törvény 35.§. bevezette az állami általános iskolákban a kötelező erkölctant. Helyette a szülők felekezeti hit- és erkölctant választhatnak. Mindemellett a szülőknek magmaradt az a joga, hogy fakultatív református hitoktatásra is beírassák gyermeküket.
- A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség fenntartja magának a jogot, hogy a más településen, vagy nem állami általános iskolában tanuló pomázi, csobánkai, pilisszentkereszt-i általános iskolás tanulói számára fakultatív református hitoktatást szervezhessen.
- A fakultatív református hitoktatás az általános iskolák területén vagy a társegyházközség lelkészi hivatalaiban kerül megtartásra.
- A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség által szervezett fakultatív református hitoktatás lehetőség szerint minden évfolyam számára külön kerül megtartásra. A társegyházközség azonban az MRE ZS-243./2012.11.16. 5.§. alapján fenntartja magának a jogot, hogy szükség esetén eltérjen a kerettanterv eredeti beosztásától és csoportösszevonásban tanítsa a tanulókat. A csoportok összevonása két évfolyamonként történik (1-2, 3-4, 5-6, 7-8). Az összevont csoportok tanévkenet váltakozva tanulják az adott évfolyamok anyagát (a és b év). A hit- és erkölctan oktató külön hangsúlyt tesz az adott életkorok szerinti differenciálásra, mind a tanítás, mind pedig az elmélyítés és munkáltatás során.

A helyi tanterv alapját jelentő kerettantervek:

- A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv.

Megjegyzés:

- A helyi tanterv a 2011. évi CXC tv. 32. § (1) bek. d) pontja és az MRE 2007. évi 2. tv. 2. § (3) - (5) bek. alapján készült.

A fakultatív református hittanórák tananyagára a kötelezően választható hit- és erkölctan szabályai, előírásai, tematikai egységei, pedagógiai koncepciója és áttekintése érvényes. Részletes kifejtése a helyi tanterv I. részében történt. Kivételt képez ez alól a tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési rész, valamint az értékelés nem kerül kötelezően az állami bizonyítványba. Okmánya az RPI által engedélyezett „Bizonyítvány”.

III.rész

Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség (székhely: 2013 Pomáz, Hősök tere 1. hitoktatási terület: Pilisszentkereszt, Csobánka, Pomáz települések közigazgatási határa) hittanoktatási helyi tanterve a fakultatív református hittanórákon belül a konfirmációs korosztály számára

A tantárgy órakerete: (36 oktatási hét)

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
7. évf.	1	36	26	10
8. évf.	1	36	16	20

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A fakultatív református hitoktatás órák részeként a Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség a 6-8. évfolyamon önálló tematikával kétéves konfirmációs felkészítést végez, ami egy konfirmációs vizsgával/fogadalomtétellel zárul a társegyházközségben. Konfirmációs felkészítés a társegyházközség lelkészi hivatalaiban kerül megtartásra. Oktatása csoportösszevonásban történik (6-7, 7-8). Az összevont 6-7. osztályos csoport a konfl. tematikai egységet, a 7-8. osztályos csoport a konf2. tematikai egységet tanulják.
- A konfirmációs felkészítés része a gyülekezeti életbe való bekapcsolódás segítése, ill. a református gyülekezetek alapfogalmainak és világának megismertetése. Ennek érdekében az egyes tanegységek során bevonásra kerülnek a helyi gyülekezet szolgálattevői (lelkipásztor, presbiter, ifjúsági csoport vezetője stb.).
- A gyülekezeti lét megismerése érdekében, egyes tanéveknek része a tanulóknak a helyi gyülekezetben, vagy más - környékbeli- gyülekezetben történő látogatása, istentiszteleti részvétele. Ezek az ajánlott, tanórán kívüli projektekhez tartoznak.

A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A Magyarországi Református Egyháznak nincs hivatalosan elfogadott konfirmációs kerettanterve. A konfirmációs felkészítéshez leggyakrabban használt segédanyag a következő: „Szénási Sándor: Megtaláltuk a Messiást!”. Éppen ezért a konfirmációs felkészítés helyi tanterve is ezt az anyagot dolgozza fel, a hatályos MRE hit- és erkölcsstan kerettanterv 7-8. évfolyam minimum követelményeit figyelembe véve. Jelenleg hatályos a Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv.

Megjegyzés:

- A helyi tanterv az MRE 2007. évi 2. tv. 2. § (3) - (5) bek. alapján készült.

2. Áttekintő oldal

1. táblázat

Konfirmációs évfolyam, konfl			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (összefoglalás + szabad óra)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	12	2 +6	20
Kicsoda a Szentháromság? I. rész.	14	2+0	16
Évfolyam összesen	26	10	36

Konfirmációs évfolyam, konf2			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (összefoglalás + szabad óra)	Tematikai egység összes időkerete
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	0	0 + 16	16
Tízparancsolat	16	4+0	20
Évfolyam összesen	16	20	36

Az óraszámok tanévenkénti óraszámokat jelentenek.

2. táblázat

A tantárgy helyi tantervében a kerettanterv kiegészítésére biztosított órakeret felhasználása

Konfirmációs évfolyam, konfl	Szabad órakeret:	
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	saját gyülekezet története: 1 óra	8
	világvallások és kisegyházak: 4 óra	
	saját hitvallás megfogalmazása: 1 óra	
	Összefoglalás: 2 óra	
Kicsoda a Szentháromság?	Összefoglalás: 2 óra	2
	Összesen:	10

Konfirmációs évfolyam, konf2	Szabad órakeret:	
Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Ünnepeink és azok fő tartalma (ismétlés az elmúlt tanévről): 4 óra	16
	Készülődés a konfirmációra: 4 óra	
	saját hitvallás megfogalmazása: 2 óra	
	Szabad témák egyéni igények alapján: 6 óra	
A Tízparancsolat	Összefoglalás	4
	Összesen:	20

3. Tantárgyi bevezető

A hit- és erkölcsstan tantárgy célrendszere és feladatai

A hit- és erkölcsstan tantárgy *alapvető feladata* a hitéleti nevelés. A református hit- és erkölcsstan komplex személyiségfejlesztésre törekszik, ahol a kognitív ismeretátadás mellett fontos szerepet kap az affektív és a pragmatikus nevelés is. A hitéleti nevelés szerves része a keresztyéni lét alapjaiba való bevezetés, mely fő területei a következők:

- a Biblia gyermekek számára érthető és értelmezhető történetei;
- a Biblia világába való bevezetés (keletkezése, felosztása, háttere, formái, stb.);
- a magyar református identitás fő jellegzetességei;
- a magyar református gyülekezetek világának és a református hitnek az alapelemei;
- a keresztyén egyháztörténet adott évfolyam történelméhez kapcsolódó fő eseményei, kiemelkedő személyei;
- a tanítványi lét és a kegyességi élet elemei (imádság, Szentírás használat, istentisztelet);
- élethelyzetekben, etikai kérdésekben való tájékozódás és keresztyén megoldások keresése;
- egyházi és nemzeti ünnepeink tartalma, üzenete és megélése.

Fő célja: Isten szeretetének, Jézus Krisztus tanítványi hívogatásának közvetítése a gyermekek számára (tanítvánnyá tétel), és a tanítványi lét megélésének a segítése (Jézus Krisztus missziói parancsa, Mt 28,18-20 alapján).

Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy a hit a Szentháromság Isten ajándéka az ember számára. A hit- és erkölcsstan órán hitet nem adhat sem az iskola, sem a hitoktató, viszont támogathatja és segítheti annak kialakulását és fejlődését. Iskolánk célja, hogy a hit- és erkölcsstan órák formálják a személyiséget, hitet ébresszenek és a hit megélésének pozitív és vonzó élményét adják a tanulók számára.

A fő cél kibontása többre, a tanulói személyiség egészét figyelembe vevő célrendszer alapján történik, melynek a kognitív szint mellett része az affektív és a pragmatikus nevelés is.

Alapelvek

Célkitűzésében, gondolatrendszerében a helyi tanterv kiindulópontjának tekinti:

- Isten Igéjét, a Szentírást, mint a keresztyén ember életének vezérfonalát;
- Az MRE hitvallási iratait (Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás);
- Az MRE középtávú nevelési-oktatási tervét;
- Az MRE hitéleti szokásrendszereinek gyakorlatait.

A tantárgy sajátossága, hogy szellemiségét Isten Igéje, a Szentírás határozza meg. Éppen ezért a hit- és erkölcsstannak egyszerre vannak tantárgypedagógiai (valláspedagógiai) alapelvei és a tartalmát meghatározó biblikus alapelvei.

Valláspedagógiai alapelvek:

- A tanulói komplex személyiség fejlesztése, melynek része a kognitív, érzelmi formálás és a cselekvésre buzdítás.
- A teljes személyiség aktivizálása a belső motiváció felkeltése és ébren tartása által.
- A hit- és erkölcsstan órák fontos feladata és lehetősége a tanulói személyiség formálása, hit ébresztése, valamint a hit megélésének vonzó és pozitív felmutatása.
- A tananyagok kiválasztása és annak megvalósítása során figyelembe veszi az egyes korosztályok tipikus és vélhető életkori sajátosságait és lehetséges élethelyzeteit. Ennek megfelelően nem törekszik minden bibliai történet megtanítására. Valamint lehetőséget kíván adni a tanulók és tanulócsoportok egyéni sajátosságai szerinti differenciálásra.

- Módszertanában javasolt a korosztályos és változatos pedagógiai módszerek és igényes taneszközök használata.
- Az aktív, cselekvő hit megélésére való buzdítás a diákok különböző élethelyzeteiben.
- Fontosnak tartjuk a keresztyén nevelés három alappillérét (keresztyén család, keresztyén gyülekezet, keresztyén iskola), de számolunk azzal a szociológiai sajátossággal, hogy a tanulók egy része nem hitben élő családban nő föl, ill. nincsenek rendszeres gyülekezeti kapcsolódásai. Ennek ellensúlyozására fontosnak tartjuk a gyülekezetről és a hitéleti szokásrendszerről alapvető ismeretek átadását, ill. azok beépülését.

Biblikus alapelvek:

- A Szentháromság Isten Jézus Krisztusban kegyelméből magához hívja a Tőle eltávolodott bűnös embert.
- A bűnös ember Isten Szentlelkének megszólítása és hit által hallhatja meg, értheti meg Isten szavát, élheti meg Isten neki adott kegyelmét.
- A Szentírás Isten Igéje és a keresztyén ember életének vezérfonala.
- Jézus Krisztus tanítványságra hívja napjaink emberét is. A tanítványi lét megélése az egész életútra érvényes és igaz.
- A tanítvány szeretetkapcsolatban él Istennel, Aki személyesen elhívta őt. Életvitelében Krisztust követi és kijelölt feladatát teljesíti a világban.
- A tanítványok közössége a keresztyén egyház, hitük együttes megélésének legfontosabb területe a gyülekezet.

A konfirmációs felkészítés célja és feladatai

Az MRE szokásrendszerének része a korosztályos konfirmációs felkészítés. Már a keresztség alkalmával, a szülők és keresztszülők fogadalmat tesznek arról, hogy a gyermeket úgy nevelik és neveltetik, hogy a konfirmációban ő maga tegyen vallást Jézus Krisztusba vetett hitéről. A konfirmandusok egy része a konfirmációs év előtt is részt vesz hit- és erkölcsstan oktatásban. Néhányan azonban csak ekkor kapcsolódnak be. Ezt a kettős helyzetet figyelembe véve, a felkészítés időszaka alatt a konfirmandusok:

- megerősítést kérnek a Szentlélektől ébredő hitükre,
- összegzik a hittel, Szentháromsággal, egyházzal kapcsolatos alapvető ismereteket,
- megismerkednek az MRE szokásrendszerével és sajátosságaival.

A konfirmációs fogadalom során történik meg a konfirmandusok hitének megvallása. Azért, hogy mindez ne üres szó legyen, a konfirmációs felkészítés során különösen is oda kell figyelni arra, hogy a konfirmációs témák és feldolgozások buzdítóak, hitre bátorítóak legyenek, az egyéni hit ébredését és megerősödését szolgálják.

Kapcsolódások a gyülekezeti élet különböző színtereihez

- A konfirmációs felkészítés során a felkészítő időszak alatt az egyházközség konfirmandus tábort szervez. A tábor célja a konfirmandusok közösségének megerősítése, a konfirmandusok hozzásegítése az egyházközségi bekapcsolódáshoz és a tanév témáinak megalapozása.
- A református egyházközség az év minden vasárnapján istentiszteletre hívogatja és elvárja az egyházközség területén élő konfirmandus fiatalokat.
- A tanév során kéthetente a gyülekezet a konfirmandus korosztály számára az istentiszteletek előtt énektanítást szervez.

- A gyülekezet a konfirmálók számára csendes hétvégéket, kirándulásokat szervez, melybe aktívan bevonja az ifjúsági csoportot.

4. Tantárgyi tartalom, az egyes tematikai egységek elemzése évfolyamonként

Konfirmációs évfolyam, konf1

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 4 óra

Kerettanterv által betervezett óraszám: 26 óra

Helyi sajátosságok óraszám: 6 óra

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hittanoktatói választanak ki.

5. Tematikai egység	Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 12 óra + összefoglalás: 2 óra + 6 szabad óra
Előzetes tudás		
<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi hit- és erkölcsstan órákon (vagy más forrásból) tanultak a következőkkel kapcsolatban: Biblia, egyház, vallások. • Gyakorlati tapasztalatok az MRE szokásrendszeréről, kereszteleőről, konfirmációról, úrvacsoráról és a keresztyén felekezetekről és világvallásokról. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> • A református alapfogalmak átisméltése (szükség szerint megismertetése), reformátussághoz való pozitív kötődés kialakítása. • A Szentíráshoz való pozitív kötődés kialakítása, alapvető ismeretek átadása a Szentírással kapcsolatban. • Az MRE jellegzetességeinek, szokásrendszerének megismertetése. Gyülekezeti kapcsolódás megerősítése (szükség szerint kialakítása). • Vágyakozás felébresztése a konfirmáció és az úrvacsorával való rendszeres élés iránt. • Korábbi ismeretek felidézésével, összegzésével, összefüggésekre való rámutatás a keresztség és a konfirmáció, az utolsó vacsora és az úrvacsora között. • Ökumenikus lelkületre és krisztusi elfogadásra nevelés. • A Szentírást alapul vevő, kritikus látásmód fejlesztése. • A keresztyén felekezetek, helyben megismerhető világvallások és kisegyházak főbb jellegzetességeinek megismertetése a Szentírás tükrében. 		
Témák (Kátékönyv fejezetei szerint)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
1. Mi a konfirmáció? 2. Isten szól hozzánk 3. A hit megvallása 12. Meg vagyok kereszteleve! 13. Az úri szent vacsora 14. Az anyaszentegyház 15. Az ökumené <u>Szabad órakeret:</u> saját gyülekezet története: 1 óra világvallások és kisegyházak: 4 óra	A konfirmandus: <ul style="list-style-type: none"> • ismeri a konfirmáció, hitvallás, úrvacsora, anyaszentegyház és ökumené fogalmát. • felismeri a kapcsolatot a keresztség és a konfirmáció között. • részt vesz min. egy úrvacsorás és egy kereszteleési istentiszteleten. • önállóan meg tudja keresni a kapcsolódó igehelyeket a Bibliában. • egyéni vagy csoportos kérdőív segítségével megismeri gyülekezetének történetét és jelenét. • ismeri a keresztyén felekezet fogalmát. 	<i>Gyülekezeti élet:</i> az egyházköztség története és jelene. Testvérgyülekezetek határainkon innen és túl. <i>Magyar nyelv (7. évf.)</i> Vélemény, vita, érv, hozzászólás képességének

saját hitvallás megfogalmazása: 1 óra (tanév végén)	<ul style="list-style-type: none"> ismeri a katolikus és evangélikus felekezetek fő jellegzetességeit. példát tud mondani az ökumenére és az ökumenikus magatartásra. ismeri a világ legnagyobb vallásait és röviden be tudja őket mutatni. röviden meg tudja fogalmazni – akár kreatív eszközök felhasználásával is – saját, egyéni hitvallását a tanév végén. 	fejlesztése. Szövegértés (Bibliaolvasás, értelmezés) A szókincs változása: régi és új szavak, kifejezések gyűjtése a Biblia világából
Kulcsfogalmak/ fogalmak konfirmáció, hitre jutás, általános és különös kijelentés, a Biblia könyvei, a Biblia eredeti nyelve, keresztyén, első keresztyének, apostolok, Apostoli Hitvallás, ógyházi zsinatok, hitvallás, hitvalló élet, keresztség, sákramentum, úrvacsora, úrvacsorai istentisztelet, az egyház, az egyház tulajdonságai, saját gyülekezet megismerése, ökumené, katolikus, evangélikus, világvallások, külmisszió, misszió		<i>Magyar nyelv és irodalom (8. évf.):</i> szövegértés, szövegelemzés <i>Történelem (7. évf.):</i> Népek egymásra hatása, együttélése. A nemzetiségek, felekezetek helyzete. (Kisebbség, többség.) A gyarmatbirodalmak kialakulása. Misszió a gyarmatokon.
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)	<ul style="list-style-type: none"> A témához kapcsolódó fejezetekből az egyházközség lelkipásztora (és hittanoktatói) által kiválasztott katekézések és válaszok ismerete. Az Apostoli Hitvallás memoriter szintű ismerete. Sákramentum, konfirmáció, egyház, ökumené fogalmának korosztályi szintű ismerete. Korosztályi szinten be tudja mutatni a Bibliát (fő részei, eredeti nyelvei, könyveinek száma, Biblia szó jelentése) A helyben legismertebb keresztyén felekezetek, ill. világvallás vagy kisegyház jellegzetességeinek korosztályi szinten, a Szentírás alapján való bemutatása. 	

6. Tematikai egység	Kicsoda a Szentháromság?	Órakeret: 13 óra + összefoglalás: 2 óra
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> Ismeretek a Szentháromságról. Tapasztalati élmények a Szentháromság Istennel, ünnepekkel és tartalmukkal, bűnnel és kegyelemmel kapcsolatban. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<ul style="list-style-type: none"> A Szentháromság Isten személyeinek megismertetése. A Szentírás fényében való rámutatás a világ teremtéséről szóló elméletekre. Jézus Krisztus váltságmunkájának megismertetése. Fogalmi tisztázások: teremtés, bűn, eredendő bűn, váltságmunka, Szentlélek, második advent. Rámutatás arra, hogy Krisztus váltságmunkája hogyan hathat a személyes életünkre. A konfirmandus hozzásegítése ahhoz, hogy saját életében felfedezze a Szentháromság Isten munkáját. 	
Témák (Kátékönyv fejezetei szerint)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
4. Isten teremtő Urunk 5. Mindenható Atyám van! 6. Kockázat a teremtésben 7. Jézus Krisztus személye 8. Jer, lássuk az Úr keresztyét!” 9. „Feltámadott az Úr!” 10. A mennybe ment Úr 11. „Jövel, Szentlélek Úristen!”	<p>A konfirmandus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ismeri az Úri Imádságot. ismeri a Szentháromság fogalmát és a Szentháromság személyei közötti kapcsolatot. megismeri és be tudja mutatni Jézus Krisztus váltságművének fő lépéseit. különbséget tud tenni a feltámadás és a reinkarnáció között. ismeri a bűn fogalmát és példát tud mondani rá. felismeri Krisztus bűnt legyőző hatalmának, Isten kegyelmének lehetőségét és jelentőségét. önállóan megkeresi a kapcsolódó igehelyeket a Bibliában. felismeri az alapvető összefüggéseket 	<p><i>Gyülekezeti élet:</i> a Szentlélek munkájának eredményei a gyülekezetben</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom (7-8. évf.)</i> Istenről való gondolkodásmód a tanult irodalmi alkotásokban.</p> <p><i>Fizika:</i> halmazállapotok, a fény kettős természete</p>

	<p>Jézus Krisztus váltságművében.</p> <ul style="list-style-type: none"> a Szentírás fényében értelmezi a különböző teremtésméleteket. 	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak Szenháromság, istenbizonyítékok, teremtés és evolúció, istenképűség, gondviselés, gondviselésbe vetett hit, az Úri Imádság, teremtő Isten, csoda, imádság, bűn, eredendő bűn, Jézus Krisztus, Megváltó, Jézus Krisztus személye, Jézus hármastiszte, váltsághalál, Jézus 7 szava a kereszten, feltámadás, a feltámadás bizonyítékai, húsvéti jelképek, mennybemenetel, a mennybemenetel hasznai, világmisszió parancsa, második advent; a Szentlélek fogalma, munkája és jelképei.</p>		
<p>A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)</p> <ul style="list-style-type: none"> A témához kapcsolódó fejezetekből az egyházközség lelkipásztora (és hittanoktatói) által kiválasztott kátékérdések és válaszok ismerete. A Mi Atyánk memoriter szintű ismerete. A Szenháromság, bűn és eredendő bűn fogalmának korosztályi szintű ismerete. Tudja korosztályi szinten megfogalmazni, hogy mit jelent Jézus Krisztus születése, halála és feltámadása az ember számára. 		

Konfirmációs évfolyam, konf2

Összefoglalások, ellenőrzések óraszám: 4 óra

Kerettanterv által betervezett óraszám: 16 óra

Helyi sajátosságok óraszám: 16 óra

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

Az év minimum követelménye 5 gyermek- és 5 Református Énekeskönyvi ének ismerete, mely énekeket az adott tanév során tanultak közül az gyülekezet lelkipásztora és hittanoktatói választanak ki.

1. Tematikai egység	Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Órakeret: 0 óra+ 16 szabad óra
<p>Előzetes tudás</p> <ul style="list-style-type: none"> Korábbi hit- és erkölcsstan órákon (vagy más forrásból) tanultak a következőkkel kapcsolatban: Biblia, egyház, vallások. Gyakorlati tapasztalatok az MRE szokásrendszeréről, keresztlőről, konfirmációról, úrvacsoráról és a keresztyén felekezetekről és világvallásokról. 		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p> <ul style="list-style-type: none"> A református alapfogalmak átisméltése (szükség szerint megismertetése), reformátussághoz való pozitív kötődés kialakítása. Konfirmációs vizsga és fogadalomtétel előtti összegzés és felkészítés. A konfirmációs vizsga és fogadalomtétel utáni egyéni szükségégek feltérképezése. 		
Témák (Nincs előre tervezett órakeret)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><u>Szabad órakeret:</u> Ünnepeink és azok fő tartalma (isméltés az elmúlt tanévről): 4 óra Készülődés a konfirmációra: 4 óra</p>	<p>A konfirmandus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Összegzi a konfirmációs vizsgálóhoz szükséges ismereteket és felkészül a fogadalomtételre. Saját hitvallását megfogalmazva, korosztályi szinten ráhangolódik a gyülekezetbe való 	<p><i>Gyülekezeti élet:</i> konfirmációs vizsga és fogadalomtétel</p>

saját hitvallás megfogalmazása: 2 óra Szabad témák egyéni igények alapján: 6 óra	bekapcsolódásra és a konfirmációs fogadalomtételre.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak: ünnepek, ünnepkörök, hitvallás, fogadalomtétel, konfirmáció, kátékérdések		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		
<ul style="list-style-type: none"> Minden konfirmandus számára egyénileg meghatározott, az egyházközség konfirmációs felkészítésének szokásrendszere szerint. 		

2. Tematikai egység	A Tízparancsolat	Órakeret: 16 óra + összefoglalás: 4 óra
Előzetes tudás		
<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek a Tízparancsolatról és kapcsolódó bibliai történetekről. Tapasztalati ismeretek a szabályokról és a Tízparancsolat Igéről, valamint kapcsolódó témákról. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		
<ul style="list-style-type: none"> A Szentírás alapján rámutatás arra, hogy Isten törvényével segítő korlátot ad nekünk. A Tízparancsolat Igéi révén a mindennapi élethez kapcsolódó igei útmutatás adása. A Tízparancsolat segítségével élethelyzetek, aktuális szituációk felidézése és ezekben a tanuló tájékozódásának, Isten Igéjén alapuló döntésének segítése. Az egyházi év ünnepköreinek megismertetése. Az előző tematikai egységnél tanultak felidézése és rendszerezése. 		
Témák (Kátékönyv fejezetei szerint)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
16. A Szentlélek engedelmességre készítet (A háládatosságról) 17. „Imádkozzál és dolgozzál!” 18. A közösség Isten ajándéka 19. Az élet Isten ajándéka 20. A Szentlélek temploma 21. Ne lopj! – Dolgozz! – Ajándékozz! 22. Igazmondás, jellem, bizonyágtétel	A konfirmandus: <ul style="list-style-type: none"> ismeri a Tízparancsolatot és adásának körülményeit. példákat tud mondani a Tízparancsolat gyakorlati megélésére, illetve az egyes parancsolatokhoz tartozó visszaélésekre. szituációs játékok, esettanulmányok segítségével képes elemezni az egyes parancsolatokhoz tartozó helyzeteket, több nézőpontból is. ismeri az egyházi évet és az ünnepköröket, tartalmukkal együtt. 	<i>Történelem (8. évf.)</i> Társadalmi szabályok. <i>Biológia (8. évf.):</i> Szépség, erő, egészség. A fogyatékkal élő emberek. A fogamzástól az elmúlásig. <i>Vizuális kultúra:</i> az egyes parancsolatok megjelenítései képzőművészeti alkotásokon.
Kulcsfogalmak/ fogalmak		
Tízparancsolat, háládatosság, imádkozzál és dolgozzál, imádság, istentiszteleti rend, az egyházi év, ünnepkörök, a közösség Isten ajándéka, keresztyén házirend, az élet Isten ajándéka, a Szentlélek temploma, diakónia, szavaink		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		
<ul style="list-style-type: none"> A Tízparancsolat memoriter szintű ismerete. Az ünnepkörök és tartalmuk rövid, korosztályi szintű bemutatása. Templomba bemenetelkor és kimenetelkor mondott kötött szövegű imádság ismerete. Minden parancsolathoz legalább egy gyakorlati példa értékelő bemutatása. 		

5. Az értékelés formái, szempontjai

A konfirmációs felkészítés során nem a hitet és a hitvallást, hanem a kapcsolódó ismereteket értékeljük. Az értékelés, minősítés a hatályos köznevelési törvénynek

megfelelően történik. A hittanoktató (lelkipásztor) a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az érdemjegyekről az iskola a tanulót, és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíti.

A tanultak ellenőrzése és értékelése sokrétű módszertani skála alkalmazása révén történik. A számonkérés alapja a kerettantervben rögzített, és a tematikai egységeknél is szereplő, az adott év tananyagához tartozó minimális követelmények rendszere. Formáit tekintve az értékelésnek része:

- Minden új témához kapcsolódóan egy megelőző felmérés a tanuló előzetes tudásáról.
- A tanulói tevékenység megfigyelése az órán kifejtett, illetve a tanítási órán kívüli projektek elvégzése során.
- Szóbeli értékelés a kérdésekre adott válaszok, összefüggő feleletek, referátumok, szóbeli beszámolók alapján.
- Írásbeli munka értékelése írásbeli beszámolók, feladatlapok, témazárók, tesztek által.

Mindezek alapján az értékelés alapelvei:

- A gyermek iránti tiszteletet az értékelés során is meg kell adni. Ennek a tiszteletnek a megnyilvánulása, hogy a katechéta figyelembe veszi a tanulók adott életkorhoz kapcsolódó vélhető és tipikus valamint egyéni sajátosságait, speciális igényeit (pl. siket, látássérült, hallássérült, stb.).
- Az értékelés során a katechéta törekszik a pozitív hangvételi, nevelő jellegű, lehetőség szerint bátorító, biztató és fejlődést segítő megfogalmazásra és értékelésre, melynek célja, hogy a tanuló az adott területen, témakörön belül fejlődjön.
- Az értékelés során a hitoktató objektivitásra törekszik, nem a tanuló személyes véleményét, hanem az elsajátított ismereteket, összefüggéseket, illetve a mérhető pontokat értékeli.
- A konfirmációs felkészítés a tanév végén nemcsak egy érdemjeggyel zárul, hanem egy olyan ünnepélyes fogadalomtétellel, mely az anyaegyházköztségben történik. Ez nem osztályzat, hanem egy ünnepélyes rítus a hitvallást tevő konfirmációs közösség és az anyaegyházköztség között.

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházköztség helyi tantervét az Északpesti Református Egyházmegye katechetikai előadójának 2013. július 23-án kelt támogató szakértői véleménye után a Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség Presbitériuma 2013. augusztus 25-én tartott ülésén 2013/39 (2013.08.25) számú határozatában egyhangúlag elfogadta.

Pomáz, 2013. augusztus 25.

Nyilas Zoltán
lelkipásztor

Takács László
főgondnok